

MAVO-3

schooljaar 2026-2027

PROGRAMMA

van

TOETSING

en

AFSLUITING

Voorwoord

Beste examenkandidaat,

Het MAVO eindexamen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen. Het schoolexamen van het MAVO is gespreid over beide leerjaren van de bovenbouw. Conform het Uitvoeringsbesluit WVO heeft het Wolfert College een Examenreglement en een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) opgesteld. Het PTA bestaat uit 2 delen.

In het algemene gedeelte van het PTA staan de regels die gelden op het Wolfert College en - hierbij aansluitend – staat het Examenreglement van het Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam. Ook wordt een uitleg over de verschillende onderdelen van het schoolexamen gegeven.

In het vakinhoudelijke deel staan per vak alle schoolexamenonderdelen, inclusief de afnameperiode, weging en de herkansingsmogelijkheden.

Daarnaast worden de exameneenheden van het examenprogramma waar het schoolexamen van het vak betrekking op heeft weergegeven.

Het PTA en het Examenreglement vormen samen het geheel van planning en regelgeving m.b.t. de toetsing (schoolexamen en centraal examen). Bepalingen van dit reglement mogen niet in strijd zijn met het Uitvoeringsbesluit WVO. Het Uitvoeringsbesluit WVO prevaleert. In alle gevallen, waarin noch het Uitvoeringsbesluit WVO noch dit Examenreglement voorziet, beslist het college van bestuur van de Stichting Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam.

Het is belangrijk dit boekje goed te lezen zodat je weet wat je van school kunt verwachten met betrekking tot het schoolexamen en wat er van jou als examenkandidaat wordt verwacht.

Dit PTA is bindend behoudens eventuele aanpassingen. Van noodzakelijke aanpassingen worden kandidaten schriftelijk op de hoogte gebracht.

Het PTA en het Examenreglement worden voor 1 oktober digitaal gepubliceerd voor examenkandidaten en ouders en zijn ook terug te vinden op de website van het Wolfert College.

Het algemene gedeelte wordt aan het begin van het schooljaar besproken tijdens de ouderavond en in de mentorlessen. De vakdocenten bespreken tijdens de lessen het vakinhoudelijke gedeelte.

Examenkandidaten en ouders krijgen in mavo-4 alle informatie over het Centraal Examen.

De informatie bestaat o.a. uit:

- de gang van zaken bij het Centraal Examen
- uitslag, herkansing, diplomering
- cum laude slagen
- regeling toegestane hulpmiddelen CE 2027
- het rooster van het Centraal Examen, tijdvak 1
- het rooster voor het Centraal Examen, tijdvak 2

Voor vragen kunt u contact opnemen met het examensecretariaat via wcexamen@wolfert.nl.

Wij wensen alle kandidaten een succesvolle examenperiode toe.

E.R. Carpier

teamleider

R. Stein

examensecretaris

INDELING

Het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) voor MAVO.

Dit PTA is als volgt opgebouwd:

1. Examencommissie	5
2. Indeling eindexamen	5
3. Administratie en beoordeling	7
4. Regelingen rondom examens	8
5. Toetsen en examens	11
6. Begeleiding en aanvullende onderdelen	11
7. Bevorderen en doubleren	12
8. Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)	13
PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Nederlands	14
PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Engels	15
PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Duits	16
PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Aardrijkskunde	17
PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Geschiedenis	18
PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Economie	19
PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Natuurkunde	20
PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Biologie	21
PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Wiskunde	22
PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Drama	23
PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Kunstvakken inclusief ckv	24
PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Kunstvakken 2 Beeldende vorming (tekenen)	25
PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING LO-1	26
PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING LO-2	27
PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Rekenen	29
PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING LOB	30
9. Examenreglement –vmbo-havo-vwo	33
openbare scholen voor voortgezet onderwijs	33
stichting BOOR	33
Hoofdstuk 1 Algemene Bepalingen	36
Artikel 1 Begripsbepalingen	36
Artikel 2 De examensecretaris	38
Artikel 3 De examencommissie	38
Artikel 4 Afnemen eindexamen	38
Artikel 5 Indeling eindexamen	38
Artikel 6 Maatregelen bij onregelmatigheden	39
Artikel 7 Geheimhouding	41
Hoofdstuk 2 Inhoud van het Examen	41
Artikel 8 Eindexamenvakken	41
Hoofdstuk 3 Regeling van het Schoolexamen	41
Artikel 9 Programma van toetsing en afsluiting (PTA)	41
Artikel 10a Inrichting schoolexamen	42
Artikel 10b Beoordeling schoolexamen	43
Artikel 11 Examendossier	44

Artikel 12 Te laat komen en verhindering	44
Artikel 13 Herkansing en herexamen	46
Artikel 14 Belemmeringen en geschillenregeling	46
Artikel 15 Uitstel	47
Artikel 16 Vervanging directeur	47
Hoofdstuk 4 Regeling van het Centraal Examen	47
Artikel 17 Centraal examen	47
Artikel 18 Organisatie van het centraal examen vwo, havo, vmbo TL en GL	47
Artikel 19 Verhindering bij centraal examen vwo, havo, vmbo TL en GL	48
Artikel 20: organisatie van de digitale flexibele eindexamens	48
Artikel 21 Regels omtrent het centraal examen	49
Artikel 22 Correctie centraal examen	50
Hoofdstuk 5 Uitslag, Herkansing en Diplomerings	51
Artikel 23 Vaststelling score en cijfer centraal examen en eindcijfer eindexamen	51
Artikel 24 Vaststelling uitslag	51
Artikel 25 Herkansing centraal examen	52
Artikel 26 Diploma en cijferlijst	52
Hoofdstuk 6 Overige Bepalingen	52
Artikel 27 Afwijkende wijze van examineren	52
Artikel 28 Aanvullend reglement	52
Artikel 29 Bewaren examenwerk	53
Artikel 30 Inzagerecht gemaakt centraal schriftelijk eindexamenwerk	53
Artikel 31 Procedure naar aanleiding van geschil na inzage van gemaakt centraal schriftelijk eindexamenwerk.	53
Artikel 32 Spreiding voltooiing eindexamen	54
Artikel 33 Slotbepaling	54

1. Examencommissie

1.1 Examencommissie MAVO Wolfert College

De examencommissie wordt benoemd door het bevoegd gezag en heeft een aantal wettelijk bepaalde taken en bevoegdheden: borgen van de kwaliteit van het schoolexamen, vaststellen of de inrichting en uitvoering van de processen op orde is, handelen bij onregelmatigheden en klachten en het opstellen van een jaarverslag. De leden van de examencommissie zijn:

- mevrouw P. Bezemer, docent Nederlands
- mevrouw Q. Visser, docent biologie
- mevrouw M. Diepa, docent kunstvakken
- de heer J. Pelgrom, docent aardrijkskunde
- de heer S. Stolk, docent wiskunde en tevens voorzitter examencommissie

2. Indeling eindexamen

Het examen bestaat per vak of programma uit een schoolexamen en een centraal examen of uitsluitend uit een schoolexamen. Als het examen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen is de richtlijn dat het schoolexamen betrekking heeft op mavo-3/4 van het examenprogramma en het centraal examen op mavo-4. Het schoolexamen beslaat twee schooljaren, de resultaten die je dit schooljaar haalt tellen dus al mee voor het eindexamen.

2.1 Vakken met alleen schoolexamen

Binnen het MAVO behoren de vakken maatschappijleer 1, lichamelijke opvoeding 1 en de kunstvakken (inclusief CKV) tot het gemeenschappelijk deel. De aanduiding 1 is om onderscheid te maken met de gelijknamige vakken in het profieldeel en het vrije deel.

Deze vakken kennen alleen een schoolexamen en worden in het derde en/of vierde leerjaar afgesloten. De resultaten van deze vakken worden opgenomen in het examendossier en worden tevens op het diploma vermeld.

Ook het vak lichamelijke opvoeding-2 (behorend als keuzevak in het vrije deel) kent alleen een schoolexamen en wordt net als maatschappijleer 1 afgesloten in het vierde leerjaar.

2.2 Het centraal examen

Het centraal examen voor alle vakken van de mavo bestaat uit een centraal afgenomen schriftelijk examen. Een uitzondering hierop vormt beeldende vakken (kunstvakken 2), een vak met zowel een centraal schriftelijk als een centraal praktisch examen.

- een centraal schriftelijk examen
Het gaat om een toets waarbij kandidaten vragen en opdrachten, eventueel met behulp van informatie- en communicatietechnologie, schriftelijk beantwoorden. De beoordeling vindt plaats aan de hand van een bindend correctievoorschrift of beoordelingsmodel.
- een centraal praktisch examen
Het gaat om het uitvoeren van een centraal vastgestelde opdracht waarbij zowel het proces van uitvoering als het product wordt beoordeeld. De beoordeling vindt plaats door de examinerator aan de hand van bindende beoordelingscriteria.

2.3 Het schoolexamen

Het schoolexamen beslaat twee schooljaren, leerjaar 3 en leerjaar 4 en bestaat uit de volgende onderdelen. In leerjaar 3 zijn er voor alle vakken **D**eel **S**chool **E**xamens. De Deel School Examens zijn verdeeld over 6 perioden in het schooljaar.

DSE onderdelen bestaan voor een groot gedeelte uit schriftelijke/mondelinge toetsen die in de meeste gevallen in de toetsweken (TW) worden afgenomen aan het einde van een periode en duren 45/ 60/ 75 minuten. Er zijn 5 speciaal georganiseerde DSE toetsweken in het jaar. Overige opdrachten die als DSE onderdeel meetellen kunnen tijdens een lesuur worden afgenomen.

2.4 Waar kunnen DSE's uit bestaan?

- **Schriftelijke en mondelinge toetsen**

Het werk wordt beoordeeld aan de hand van een correctievoorschrift waarin mogelijke antwoorden en een puntenverdeling zijn opgenomen. De cijfers van deze toetsen bepalen het cijfer van het schoolexamen.

- **Kijk- en/of luistertoetsen**

Deze toetsen worden afgenomen bij de vakken Nederlands, Engels en Duits. De cijfers voor deze toetsen worden opgenomen in het examendossier en maken deel uit van het SE-cijfer. Een leerling die te laat komt bij een Kijk- en/of Luistertoets of bij een mondeling wordt niet meer toegelaten. De school treft dan maatregelen, conform artikel 6 van het examenreglement.

- **Praktische opdrachten**

Beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf aan de examenkandidaat bekend gemaakte criteria. De kandidaat kan de praktische opdracht de vorm geven van een product of werkstuk of een presentatie.

- **Handelingsdeel**

Voor bepaalde vakken moeten opdrachten worden uitgevoerd waar geen cijfer voor wordt gegeven, maar die 'naar behoren' moeten worden gedaan: de zogenaamde handelingsdelen. Voor handelingsdelen krijgt de kandidaat een letterbeoordeling:

onvoldoende (O), voldoende (V) of goed (G).

De periode waarin deze handelingsdelen moeten worden ingeleverd staat per opdracht vermeld in het PTA.

De vorm van het handelingsdeel kan per vak verschillen: enkele voorbeelden zijn een werkstuk, een boekverslag, een onderzoek of een leesopdracht.

Het proces van controle verloopt als volgt:

De docent bepaalt de uiterste inleverdatum en vermeldt deze aan het begin van de periode. De deadline voor het inleveren van het werk is uiterlijk op de door de docent bepaalde datum en tijd; de docent geeft in de opdracht aan op welke wijze het dient te worden ingeleverd.

Mocht de kandidaat ziek zijn, dan geldt nog steeds bovenstaande regel. In het geval dat de docent het werk fysiek wil ontvangen, dient de kandidaat zorg te dragen dat het werk vóór de deadline digitaal is ingeleverd. Bij de eerstvolgende dag terug op school, dient het werk in dat geval alsnog schriftelijk ingeleverd te worden bij de vakdocent.

Is een handelingsdeel niet ingeleverd, niet op tijd ingeleverd of nog niet volledig, dan meldt de vakdocent dat zo spoedig mogelijk bij de teamleider.

Als er sprake is van plagiaat (meer dan 15% = fraude) dan verliest de kandidaat het recht op de herkansing(en) van die periode.

In het voorexamenjaar kan een kandidaat alleen worden bevorderd als alle handelingsdelen voldoende of goed beoordeeld zijn.

In het examenjaar kan een kandidaat alleen deelnemen aan het CE als alle handelingsdelen voldoende of goed beoordeeld zijn.

3. Administratie en beoordeling

3.1 Inzagerecht PTA toetsen

Na het bekend worden van de uitslag van de PTA(schoolexamen)-toets heeft de kandidaat altijd het recht de toets in te zien. Voor PTA-toetsen vervalt dit recht na vier weken. Na een toetsweek worden de gecorrigeerde toetsen zo snel mogelijk klassikaal aan de examenkandidaten ter inzage gegeven. Alleen examenkandidaten die een toets gemaakt hebben, hebben recht op inzage. Ben je ongeoorloofd afwezig dan vervalt het recht op inzage.

3.2 Resultaat in Magister

Na inzage zijn de resultaten geautoriseerd en zichtbaar in Magister, als leerlingen en/of ouders binnen 5 werkdagen na het uitkomen van de rapportage in Magister geen bezwaar maken tegen (delen van) de inhoud, dan is daarmee de autorisatie een feit.

3.3 Herkansing schoolexamentoetsen

Een leerling in mavo-3 heeft na iedere lesperiode recht op één herkansing van een daarvoor aangewezen schoolexamentoets, mits wordt voldaan aan de voorwaarden die de school stelt ten aanzien van inzet en aanwezigheid.

Om in aanmerking te komen voor een herkansing mag een leerling gedurende de betreffende lesperiode maximaal vijf geregistreerde HV-, BV- en/of GEEN-aantekeningen hebben. Daarnaast mag in diezelfde lesperiode geen sprake zijn van een verwijdering uit de les.

Indien een leerling meer dan vijf HV-, BV- en/of GEEN-aantekeningen heeft, of indien sprake is geweest van een verwijdering uit de les, vervalt het recht op de herkansing van die periode.

Met deze regeling wil de school leerlingen stimuleren om gedurende de gehele lesperiode actief deel te nemen aan de lessen, hun huiswerk en opdrachten tijdig uit te voeren en verantwoordelijkheid te nemen voor hun leerproces.

3.4 Het eindcijfer leerjaar 3

Het op één decimaal afgeronde eindcijfer komt via de volgende formule tot stand:

Het voortschrijdend gemiddelde van alle DSE onderdelen met inachtneming van de weging van ieder onderdeel. Dit eindcijfer is het eerste schoolexamencijfer (SE-1) in leerjaar 4.

3.5 Examendossier

Het examendossier omvat alle onderdelen van het schoolexamen die bij de diverse vakken in het vakinhoudelijke gedeelte van het PTA zijn vermeld en bestaat uit een overzicht van alle beoordelingen (cijfers en kwalificaties) van de leerling. Hiertoehoren ook de beoordelingen voor de praktische opdrachten en de handelingsdelen. Slechts een volledig afgerond examendossier geeft de leerling het recht om deel te nemen aan het centraal examen in mavo-4. Het op één decimaal afgeronde schoolexamen eindcijfer wordt uitgewisseld met ROD voordat de leerling deelneemt aan tijdvak 1 van het Centraal Examen. Het examendossier wordt vervolgens aangevuld met de behaalde resultaten van het Centraal Examen. Het examendossier (inclusief het Centraal Examen) wordt minimaal tot 6 maanden na de uitslagbepaling in mavo-4 bewaard.

4. Regelingen rondom examens

4.1 Hulpmiddelen

Een examenkandidaat dient onderstaande hulpmiddelen zelf mee te nemen naar ieder (deel)schoolexamen:

- geodriehoek;
- rekenmachine zonder hoesje, (dit mag echter geen grafische rekenmachine zijn);
- passer;
- puntenslijper;
- vlakgum;
- markeerstift;
- 2 blauw schrijvende pennen;
- 1 potlood.

School zorgt voor:

- woordenboeken Nederlands/Engels/Duits, (indien van toepassing, zie PTA per vak);
- BINAS voor het vak natuurkunde.

Deze hulpmiddelen mogen alleen gebruikt worden als dit uitdrukkelijk is toegestaan en vermeld in het PTA.

Alles wat hiermee in strijd is wordt aangemerkt als een onregelmatigheid, (zie 4.3 Onregelmatigheden).

4.2 Afwezigheid bij schoolexamenonderdelen/inhaal-schoolexamens met geldige reden (o.a. door ziekte)

Als een kandidaat door ziekte of een andere dwingende reden, niet veroorzaakt door onnauwkeurigheid, onachtzaamheid of nalatigheid van de kandidaat of zijn wettelijke vertegenwoordiger, absoluut verhinderd is aan een onderdeel van het Deel School Examen deel te nemen, dan wordt dit op de dag zelf vooraf door de ouders/verzorgers medegedeeld aan het examensecretariaat middels het invullen van het formulier absentie bij schoolexamens op de website.

Wordt hieraan niet voldaan dan kunnen maatregelen worden genomen als bij *onregelmatigheden*, (zie 4.3 Onregelmatigheden).

Een door rechtmatige afwezigheid gemiste schoolexamentoets geldt als een toets die alsnog moet worden gemaakt met de geldende inhaalmomentregeling. Deze regeling stelt eenieder die rechtmatig afwezig was de gelegenheid tot het maken van de gemiste toets.

Zolang de gemiste schoolexamentoets nog niet is gemaakt zal in Magister de gemiste schoolexamentoets zichtbaar zijn als inhaal (inh) en wordt de eindbeoordeling weergegeven met het cijfer 0,0. Als het inhaal-schoolexamen niet op het inhaalmoment wordt gemaakt omdat de kandidaat bijvoorbeeld ziek gemeld staat op de inhaaldag, kan dit schoolexamen niet worden herkanst en moet dit schoolexamen in ieder geval worden ingehaald. Bij onrechtmatige afwezigheid kunnen maatregelen worden getroffen conform artikel 6 van het examenreglement.

4.3 Onregelmatigheden

Onder onregelmatigheden wordt verstaan: het handelen of nalaten van handelen van een leerling waardoor het vormen van een juist oordeel omtrent kennis, inzicht en vaardigheden van hem of een andere leerling geheel of gedeeltelijk onmogelijk is.

4.3.1 Voorbeelden van onregelmatigheden

- **Te laat inleveren**

De data van inlevering en de deadline van een handelingsdeel of een praktische opdracht van het schoolexamen worden vermeld in het PTA en/of studiewijzers. Een kandidaat, die een praktisch onderdeel van het schoolexamen of een handelingsdeel te laat inlevert, dient dit onderdeel alsnog in te leveren ten koste van een herkansingsmogelijkheid. De in het PTA en/of studiewijzer genoemde inleverdata zijn bindend.

- **Ongeoorloofd absent bij toets(en) of een inhaalmoment(en)**

Als examenkandidaten zonder geldige reden afwezig zijn bij een schoolexamen of andere onderdelen van het PTA zal dit niet gemaakte onderdeel in Magister met het woord ***inhaal (inh)*** worden weergegeven. Het cijfer 0,0 zal zichtbaar zijn in de eindkolom, daarmee aangevend dat er sprake is van een incompleet cijferbeeld.

Het gemiste onderdeel moet alsnog worden gemaakt ten koste van een herkansing, zie artikel 4 van het examenreglement B.O.O.R.

- **Onvoldoende beoordeling Handelingsdelen**

Om te kunnen slagen voor het eindexamen dienen alle handelingsdelen met de beoordeling “naar behoren” (V of G) te zijn afgesloten.

Een kandidaat dient een handelingsdeel (of een deel daarvan), dat niet aan de gestelde criteria voldoet en daarmee “onvoldoende” (O) is beoordeeld, opnieuw uit te voeren met inachtneming met de daarbij geldende deadline van inlevering.

4.3.2 Overige voorbeelden van onregelmatigheden

- **AI (Kunstmatige intelligentie)**

Ook het gebruik van tekst of product gecreëerd door een generatief AI-systeem zoals bijvoorbeeld ChatGPT (tenzij en in de mate dat de verantwoordelijke docent het gebruik hiervan heeft toegestaan) valt onder een onregelmatigheid. Zie verder artikel 6 van het examenreglement B.O.O.R.

- **Spieken**

Een eenvoudig voorbeeld van een onregelmatigheid is 'spieken'. Het bij zich hebben van een spiekblaadje is al genoeg voor het vaststellen van een onregelmatigheid ongeacht of er gebruik van is gemaakt.

- **Elektronica, horloges, communicatiemiddelen**

Tijdens een (school-)examen wordt ook het bij zich dragen van een mobiel, horloge, oortjes of vergelijkbare communicatieapparatuur aangemerkt als onregelmatigheid. Deze apparatuur is dus niet toegestaan in de examenzaal of het lokaal. Daarbij doet niet ter zake of gebruik is gemaakt van de apparatuur: voor het vaststellen van een onregelmatigheid is het voldoende dat gebruik gemaakt zou kunnen worden van bedoelde apparatuur.

- **Plagiaat**

Plagiaat is ook een vorm van een onregelmatigheid. In een verslag is 15% of lager toegestaan met bronvermelding. Heeft het ingeleverde verslag meer dan het toegestane percentage dan wordt dit gezien als fraude (onregelmatigheid).

4.4 Maatregelen bij onregelmatigheden

De directeur kan maatregelen nemen indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het schoolexamen of van het centraal examen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt of zonder geldige reden afwezig is.

Voor de volledige tekst zie artikel 6 van het examenreglement B.O.O.R.

Als er bij examenkandidaten een onregelmatigheid wordt geconstateerd zal het onderdeel ongeldig worden verklaard waarna het onderdeel in Magister met het woord ***inhaal (inh)*** wordt weergegeven. Het cijfer 0,0 zal zichtbaar zijn in de eindkolom, daarmee aangevend dat er sprake is van een incompleet cijferbeeld.

Naast de getroffen maatregel zal de kandidaat altijd het gemiste onderdeel alsnog moeten maken ten koste van een herkansing. *Met een incomplete cijferlijst zal deelname aan het Centraal Examen niet mogelijk zijn.*

4.5 Bezwaar maken

De examenkandidaat kan tegen een beslissing van de directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingediend bij de commissie van beroep, die bestaat uit twee leden en een voorzitter. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken.

De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid.

De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

Beroep kan per mail worden ingediend bij de Commissie van Beroep Eindexamen:
commissie_van_beroep_eindexamen@stichtingboor.nl t.a.v. de ambtelijk secretaris

5. Toetsen en examens

5.1 Toetsweken

In het PTA staat per vak de toetsperioden c.q. afnamemomenten genoemd. Indien tijdens het schooljaar door omstandigheden de in het jaaroverzicht aangeduide stof van een onderdeel in de lesuren niet tijdig afgerond kan worden, wordt deze aangepast. Dit kan weer gevolgen hebben voor de andere onderdelen.

In het schooljaar 2026-2027 zijn de data van de toetsweken als volgt onder voorbehoud:

TW1	Start maandag 12 oktober 2026
TW2	Start maandag 07 december 2026
TW3	Start maandag 08 februari 2027
TW4	Start maandag 12 april 2027
TW5	Start maandag 7 juni 2027
Periode 6	Einde PO periode 2 juli 2027

5.2 Versneld examen

Versneld examen wordt aangeboden als maatwerktraject aan examenkandidaten die voor een vak uitzonderlijk presteren. Als indicator hiervoor wordt het onafgeronde cijfer 8 of hoger gebruikt uit het tweede leerjaar.

Versneld examen wordt ook aangeboden aan examenkandidaten die doubleren in de voorexamenklas, maar voor één of twee vakken een onafgeronde cijfer 7 of hoger staan. Voor deze vakken kan de leerling versneld examen aanvragen. In het laatste geval is er toestemming vanuit de leerlingbespreking vereist. Een leerling die in het voorexamenjaar al één of meerdere vakken met een examen gaat afsluiten kan hierin gefaciliteerd worden mits het roostertechnisch haalbaar is.

Indien een leerling vroegtijdig examen doet, ontvangt de leerling vanuit het examensecretariaat een PTA voor het betreffende vak waarin versneld examen wordt gedaan. Daarnaast moet hij er rekening mee houden dat hij slechts één herexamen ter beschikking heeft voor het centraal examen over die twee schooljaren. Tevens geldt dat de kandidaat geen gebruik kan maken van de herkansingen voor het SE van het examenjaar: herkansen kan alleen voor PTA-toetsen uit het voorexamenjaar.

6. Begeleiding en aanvullende onderdelen

6.1 Loopbaanoriëntatie en begeleiding op beroep (LOB) (Niet lesgebonden verplichting in mavo 3)

Loopbaanoriëntatie en begeleiding is bedoeld om examenkandidaten te helpen bij de ontwikkeling van hun loopbaancompetenties en bij het maken van keuzes. Die competenties bieden handvaten zodat examenkandidaten op basis daarvan loopbaankeuzes leren maken, voor nu en in hun toekomstige loopbaan.

Het belangrijkste doel binnen LOB is dat een leerling de loopbaancompetenties beheerst.

Loopbaancompetenties zijn vaardigheden die de leerling inzet bij nieuwe loopbaanervaringen en het maken van loopbaankeuzes. Dit geldt dus voor alle loopbaankeuzes die gemaakt moeten worden. De leerling kan deze vaardigheden zijn gehele loopbaan blijven gebruiken.

Wij maken gebruik van de vijf loopbaancompetenties:

1. Kwaliteitenreflectie: Wat kan ik het best en hoe weet ik dat?
2. Motievenreflectie: Waar ga en sta ik voor en waarom dan?
3. Werkexploratie: Waar ben ik het meest op mijn gemak en waarom dan?
4. Loopbaansturing: Hoe bereik ik mijn doel en waarom zo?
5. Netwerken: Wie kan mij helpen mijn doel te bereiken en waarom die mensen?

Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB) is een handelingsdeel en dient met de beoordeling “naar behoren” (V of G) te worden afgesloten.

6.2 Rekenen

Rekenen wordt geïntegreerd in de wiskundeles. In iedere DSE wiskunde worden rekenvaardigheden opgenomen.

Per vraag wordt duidelijk aangegeven of het een rekenvraag betreft.

Het rekenonderwijs wordt afgesloten met een eindtoets rekenen aan het einde van het schooljaar met inachtneming dat het cijfer op de cijferlijst van mavo-3 vermeld wordt. Het cijfer rekenen wordt overigens buiten beschouwing gelaten in de bevorderingsnormen mavo-3. In het vierde leerjaar krijgt de leerling nog 3 kansen om het resultaat rekenen te verbeteren.

7. Bevorderen en doubleren

7.1 Bevorderingsnormen

De bevorderingsnormen voor het schooljaar 2026-2027 zullen door de schoolleiding en de MR worden vastgesteld en zijn terug te vinden op de website.

Het reglement van het bestuur van openbaar onderwijs Rotterdam (B.O.O.R.) vormt de basis voor de uitwerkingen die de onder haar bestuur staande openbare scholen voor V.W.O./H.A.V.O./V.M.B.O. afzonderlijk maken.

7.2 Doubleren

In geval van een doublure in het voorexamenjaar kan rekening worden gehouden met de onderstaande punten:

- Er wordt vrijstelling verleend voor het vak KCKV mits dit met een V of G is afgesloten.
- Het handelingsdeel LOB blijft staan mits deze met een V of G is afgesloten.
- Het cijfer van de behaalde PO's biologie en aardrijkskunde kunnen blijven staan mits het behaalde resultaat 6,0 of hoger is en het onderwerp van de PO niet verandert.
- Het is mogelijk om met toestemming van teamleider, vakdocent en mentor ervoor te kiezen een examen voor een vak versneld af te sluiten. Hiervoor dient voor het einde van het schooljaar een verzoek te worden ingediend bij de teamleider. Het resultaat van het betreffende vak moet meer dan voldoende zijn en de docentenvergadering moet een positief advies uitbrengen.
- In overige gevallen vervallen bij doubleren alle cijfers.

8. Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

• Aanpassingen in het Programma van Toetsing en afsluiting

De PTA's worden opgesteld onder voorbehoud van veranderingen, toevoegingen en bijzondere omstandigheden (b.v. corona). Indien het noodzakelijk blijkt te zijn om wijzigingen aan te brengen in het PTA dan zal hierover tijdig worden gecommuniceerd naar de Inspectie, vakdocenten, leerlingen en ouders/verzorgers. Indien de overheid aanvullende maatregelen heeft getroffen t.a.v. het examentraject zal de school deze richtlijnen altijd opvolgen.

PROGRAMMA VAN TOETSING _{EN} AFSLUITING

PER VAK

N.B:

- Het is mogelijk dat er bij een aantal vakken een nadere verduidelijking van het Programma van Toetsing en Afsluiting wordt uitgedeeld aan de leerlingen. Het is belangrijk goed kennis te nemen van alle informatie die wordt aangereikt.
- Verwijzingen in het PTA naar studiewijzers b.v. Kunstvakken (inclusief CKV), ELO van Magister hebben een PTA rechtsgeldigheid.

Legenda PTA per vak:

SE/CE = schoolexamen/centraal examen
SE2-4 = toetsweek 2-4
DSE = deelschoolexamen
TW1-6 = toetsweek 1-6
HD = handelingsdeel
WB = woordenboek
c = cijfer
d = digitaal
m = mondeling
nb = naar behoren (V of G)
p = praktische opdracht
s = schriftelijk

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Nederlands											
Cohort	2026	Vak		Leerjaar		Afdeling					
Cursus	2026-2027	NEDERLANDS		3		MAVO					
inhoud		examen-eenheden	verdeling examenst of SE/CE	kolom - code	toets-vorm	toets duur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	** toegestane hulpmiddelen
										c=cijfer nb=naar behoren	
Verhaalanalyse (kenmerken van fictie en literatuur, toegepast op een kort verhaal)		K6, K8, V3	SE	DSE1	s	60	TW1	1	ja	c	**
Leesvaardigheid 'Meer dan lezen' par. 1,2,3		K2, K3, K6, V3	SE	DSE2	s	60	TW2	1	ja	c	**
Schrijfvaardigheid: Project thema geluk Nieuw Nederlands (Artikel)		K7, V2	SE/CE	DSE3	s	60	TW3	1	ja	c	**
Kijk- en Luistervaardigheid (CITO)		K4	SE	DSE4	d	120	TW4	1	ja	c	chromebook
Leesvaardigheid 'Meer dan lezen' par 1 t/m 6		K2, K3, K6, V3	SE/CE	DSE5	s	75	TW5	1	ja	c	**
Debat (mondelinge argumentatie- en presentatievaardigheid m.b.t. actuele stellingen)		K5, V1	SE	DSE6	m	20	TW6	1	nee	c	**
Voortschrijdend gemiddelde DSE				TDSE							
HANDELINGSDELEN											
* Fictie		K8,V3	SE	HD31	s	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Bijzonderheden: - HD31: Bij drie verschillende leesboeken maakt de leerling een opdracht. Elk van de opdrachten dient met een voldoende resultaat afgerond te worden. De opdrachten en de deadlines worden door de docent aan de leerling gecommuniceerd. ** Hulpmiddelen die toegestaan zijn tijdens schoolexamen onderdelen, zie hiervoor het PTA boekje - Hulpmiddelen. https://www.examenblad.nl/system/files/exam-document/2023-11/examenprogramma_nederlands_vmbo_2014.pdf											

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Engels											
Cohort	2026	Vak		Leerjaar		Afdeling					
Cursus	2026-2027	ENGELS		3		MAVO					
inhoud		examen-eenheden	verdeling examenst of SE/CE	kolom - code	toet s-vo rm	toets duur (min)	afname in toetswe ek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	** toegestane hulpmiddelen
										c=cijfer nb=naar behoren	
Boek A: Unit 1: Vocabulaire blz. 51 t/m 58; Grammatica: present simple & present continuous, intensifiers en prepositions; Leesvaardigheid.		K4, V1	SE/CE	DSE1	s	60	TW1	1	ja	c	**
Boek A: Unit 2: Vocabulaire blz. 109 t/m 115; Grammatica: past simple&present perfect, onregelmatige werkwoorden blz. 190+191 en linking words; Schrijfopdracht a.d.h.v fact file.		K4, K7, V1	SE	DSE2	s	60	TW2	1	ja	c	**
Boek A: Unit 3: Vocabulaire blz. 169 t/m 177; Grammatica: Future, some/any+compounds en hulpwerkwoorden; Informele mail schrijven.		K7	SE	DSE3	s	60	TW3	1	ja	c	**
Boek B: Unit 4: Vocabulaire blz. 59 t/m 65; Grammatica: past simple&past continuous en first&second conditional; Leesvaardigheid.		K4, V1	SE/CE	DSE4	s	60	TW4	1	ja	c	**
Boek B: Unit 5: Vocabulaire blz. 115 t/m 121; Grammatica: The passive, imperative en word order; Formele mail schrijven.		K7	SE	DSE5	s	60	TW5	1	ja	c	**
# Boekopdracht + mondeling		K3,K4,K6,V1, V4	SE/CE	DSE6	s+m	60	#	1	nee	c	** / WB NL-EN
Voortschrijdend gemiddelde DSE				TDSE							
Bijzonderheden:		** Hulpmiddelen die toegestaan zijn tijdens schoolexamen onderdelen, zie hiervoor het PTA boekje - Hulpmiddelen. Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.									

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Duits											
Cohort	2026	Vak		Leerjaar		Afdeling					
Cursus	2026-2027	DUITS		3		MAVO					
Inhoud		examen-eenheden	verdeling examenst of SE/CE	kolom - code	toets-vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	** toegestane hulpmiddelen
										c=cijfer	
										nb=naar behoren	
Spreekvaardigheid (presentatie) op ERK A1-niveau a.d.h.v. Kapitel 1 *		K1,K2,K3, K6,V3,V4, V5	SE	DSE1	m	15	TW1	1	ja	c	n.v.t.
Onderdeel A: Idioomtoets Onderdeel B: Leesvaardigheid op ERK A1/A2-niveau. Thema's uit Kapitel 1 & Kapitel 2		K2,K3,K4, V1,V3,V4, V5	SE/CE	DSE2	s	45	TW2	1	ja	c	** / Onderdeel B: WB Du-Ne
Onderdeel A: Idioomtoets Onderdeel B: Kijk- en Luistervaardigheid op ERK A1/A2-niveau Thema's uit Kapitel 1 t/m 3		K1,K2,K3, K5,V3,V5	SE	DSE3	s	45	TW3	1	ja	c	n.v.t.
Onderdeel A: Idioomtoets Onderdeel B: Leesvaardigheid op ERK A1+/A2-niveau.		K2,K3,K4 V1,V3,V4, V5	SE	DSE4	s	60	TW4	1	ja	c	Onderdeel B: WB Du-Ne, Ne-Du
Schrijfvaardigheid op ERK A1-niveau. Thema's uit Kapitel 1 t/m 5, evt aangevuld met Kapitel 6. *		K1,K2, K3,K7, V2,V3,V5	SE	DSE5	s	60	TW5	1	ja	c	** / WB Du-Ne/ Ne-Du + schema naamvallen
Gespreksvaardigheid * (interview) op ERK A1/A2-niveau		K1,K2,K3, K5,K6,V3, V4,V5	SE/CE	DSE6	m	20	#	1	nee	c	** / WB Du-Ne
Voortschrijdend gemiddelde DSE				TDSE							
Bijzonderheden: * Opdrachten worden in Classroom gedeeld. ** Hulpmiddelen die toegestaan zijn tijdens schoolexamen onderdelen, zie hiervoor het PTA boekje - Hulpmiddelen. Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.											

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Aardrijkskunde											
Cohort	2026	Vak		Leerjaar		Afdeling					
Cursus	2026-2027	AARDRIJKSKUNDE		3		MAVO					
inhoud		examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom - code	toets-vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	** toegestane hulpmiddelen
										c=cijfer nb=naar behoren	
Thema Arm en rijk H1 Nederland Brug 1 t/m 3 + §1.1 t/m §1.3		K1,K2,K3,K7,V8	SE	DSE1	s	60	TW1	1	ja	c	**
Thema Arm en rijk H2 VS en Nigeria §2.1 t/m §2.6 + Topografie		K1,K2,K3,K7,V4,V8	SE	DSE2	s	60	TW2	1	ja	c	**
Thema Bronnen van energie H3 Nederland en Frankrijk Brug 1 t/m 3 + §3.1 t/m §3.4		K1,K2,K3,K5,V8	SE	DSE3	s	60	TW3	1	ja	c	**
Thema Bronnen van energie H4 Brazilië §4.1 t/m §4.5 + Topografie		K1,K2,K3,K5,V2,V8	SE	DSE4	s	60	TW4	1	ja	c	**
Thema Grenzen en identiteit H5 NL en BE Brug 1 t/m 3 + §5.1 t/m §5.4; H6 Rusland + §6.1 t/m §6.5		K1,K2,K3,K9,V6,V8	SE	DSE5	s	60	TW5	1	ja	c	**
# Praktische opdracht: onderzoek + vlog		V7	SE	DSE6	po	n.v.t.	#	1	nee	c	n.v.t.
Voortschrijdend gemiddelde DSE				TDSE							
Bijzonderheden: # = afname in periode 6 ** Hulpmiddelen die toegestaan zijn tijdens schoolexamen onderdelen, zie hiervoor het PTA boekje - Hulpmiddelen. - Maatregelen met betrekking tot het niet naleven van deadlines, zie examenreglement B.O.O.R. artikel 4 Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.											

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Geschiedenis											
Cohort	2026	Vak		Leerjaar		Afdeling					
Cursus	2026-2027	GESCHIEDENIS		3		MAVO					
inhoud		examen-eenheden	verdeling examenst of SE/CE	kolom-code	toets-vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	** toegestane hulpmiddelen
										c=cijfer nb=naar behoren	
H1 Wereldhandel en kolonisatie (§1 t/m §4)		K1,2,3,6,7,8,9	SE/CE	DSE1	s	45	TW1	1	ja	c	**
H2 Industrialisatie en emancipatie (§1 t/m §4)		K1,2,3,6,7,10	SE/CE	DSE2	s	45	TW2	1	ja	c	**
H3 Van oorlog naar crisis (§1 t/m §4)		K1,2,3,4,5, V1	SE/CE	DSE3	s	45	TW3	1	ja	c	**
H4 De Tweede Wereldoorlog (§1 t/m §4)		K1,2,3,10, V6	SE/CE	DSE4	s	45	TW4	1	ja	c	**
H5 De wereld na 1945 (§1 t/m §3)		K1,2,3,9	SE/CE	DSE5	s	45	TW5	1	ja	c	**
# VLOG monument		K1,2,3,9,V7	SE/CE	DSE6	po	n.v.t.	#	1	nee	c	Smartphone
# Interview		K1,2,3,9,V7	SE/CE	DSE7	m	n.v.t.	#	1	nee	c	Beeld/ PowerPoint
Voortschrijdend gemiddelde DSE				TDSE							
HANDELINGSDELEN											
# Begrippentoets H1 / H2 / H3 / H4 / H5		n.v.t	SE	HD31	s	20	#	nb	ja	nb	n.v.t
Bijzonderheden: #DSE6: afname staat gepland in toetsperiode 4 / #DSE7: afname staat gepland in toetsperiode 6. - De begrippentoetsen moeten alle vijf met minimaal een voldoende worden afgesloten. - Een duidelijke omschrijving van de eisen waaraan DSE6 en DSE7 aan moeten voldoen worden door de lesgevende docent aan de examenkandidaat medegedeeld. ** Hulpmiddelen die toegestaan zijn tijdens schoolexamen onderdelen, zie hiervoor het PTA boekje - Hulpmiddelen. - Maatregelen met betrekking tot het niet naleven van deadlines, zie examenreglement B.O.O.R. artikel 4 Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.											

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Economie											
Cohort	2026	Vak		Leerjaar		Afdeling					
Cursus	2026-2027	ECONOMIE		3		MAVO					
inhoud		examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom-code	toets-vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	** toegestane hulpmiddelen
										c=cijfer nb=naar behoren	
H1: Hoe welvarend ben jij? + basisvaardigheden rekenen Aantekeningen (Te maken tijdens de les)		K1,2,3,4A,4B, V3	SE/CE	DSE1	s	60	TW1	1	ja	c	**
H2: Wat voor consument ben jij? H3: De bank en jouw geld (alleen §3.1 & §3.2) Aantekeningen (Te maken tijdens de les)		K1,2,3,4A,4B,8, V3	SE/CE	DSE2	s	60	TW2	1	ja	c	**
H3: De bank en jouw geld H5: Is er werk voor jou? Aantekeningen (Te maken tijdens de les)		K1,2,3,4A,4B,5A, 5B,V2,V3	SE/CE	DSE3	s	60	TW3	1	ja	c	**
H6: Productie en markt H7: Wie heeft het voor het zeggen? (Alleen §7.1 & 7.2) Aantekeningen (Te maken tijdens de les)		K1,2,3,5A,5B,7, V3	SE/CE	DSE4	s	60	TW4	1	ja	c	**
H7: Wie heeft het voor het zeggen? H8: Over de grens Aantekeningen (Te maken tijdens de les)		K1,2,3,6,7,8, V3	SE/CE	DSE5	s	60	TW5	1	ja	c	**
# Praktische opdracht: Verzekeringen		K1,2,4B, V1,V2,V3	SE	DSE6	po	n.v.t.	#	1	nee	c	** / chromebook
Voortschrijdend gemiddelde DSE				TDSE							
Bijzonderheden: # DSE6: afname staat gepland in toetsperiode 6, een duidelijke omschrijving van de eisen waaraan de praktische opdracht moet voldoen wordt door de lesgevende docent aan de examenkandidaat medegedeeld. - DSE1 t/m DSE5: Bij alle toetsen kan gebruik worden gemaakt van de vaardigheden rekenen - Maatregelen met betrekking tot het niet naleven van deadlines, zie examenreglement B.O.O.R. artikel 4 ** Hulpmiddelen die toegestaan zijn tijdens schoolexamen onderdelen, zie hiervoor het PTA boekje - Hulpmiddelen. Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.											

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Natuurkunde										
Cohort	2026	Vak	Leerjaar		Afdeling					
Cursus	2026-2027	NATUURKUNDE (NSE)	3		MAVO					
inhoud	examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom- code	toets- vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	** toegestane hulpmiddelen
									c=cijfer	
									nb=naar behoren	
Boek 3; H1: Elektriciteit	K1,K2,K3,K5	SE/CE	DSE1	s	45	TW1	1	ja	c	} ** / Binas
Boek 3; H3:Krachten en alleen aantekeningen van → H2:Het Weer + H5:Licht + H8:Atomen en Straling (*en H1)	K1,K2,K3,K5,K6,K7,K9,K10, K11,K12,V4	SE/CE	DSE2	s	45	TW2	1	ja	c	
Boek 3; H4:Stoffen + H6:Warmte (*en H1,2,3,5 en 8)	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K9,K10, K11,K12,V4	SE/CE	DSE3	s	45	TW3	1	ja	c	
Boek 3; H7:Materialen (*en H1 t/m H6 en H8) Boek 4; H10:Krachten	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K9,K10, K11,K12,V2,V4	SE/CE	DSE4	s	45	TW4	1	ja	c	
Boek 4: H11:Energie (*en Boek4 H10 en Boek3)	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K9,K10, K11,K12,V2,V4	SE/CE	DSE5	s	45	TW5	1	ja	c	
# Praktische opdracht + verslag: Boek-3A H1: Elektr.	K1,K2,K3, K5,V3,V4	SE/CE	DSE6	po	n.v.t.	#	1	nee	c	computer
Voortschrijdend gemiddelde DSE			TDSE							
Bijzonderheden: # DSE6+DSE7: afname PO1 en PO2 staat gepland in toetsperiode 6. Een duidelijke omschrijving van de eisen waaraan DSE6 en DSE7 aan moeten voldoen worden door de lesgevende docent aan de examenkandidaat medegedeeld. ** Hulpmiddelen die toegestaan zijn tijdens schoolexamen onderdelen, zie hiervoor het PTA boekje - Hulpmiddelen. - Maatregelen met betrekking tot het niet naleven van deadlines, zie examenreglement B.O.O.R. artikel 4 Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.										

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Biologie											
Cohort	2026	Vak		Leerjaar		Afdeling					
Cursus	2026-2027	BIOLOGIE		3		MAVO					
inhoud		examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom-code	toets-vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling c=cijfer nb=naar behoren	** toegestane hulpmiddelen
Thema 1 organen en cellen		K1,K2,K3,K4,V4	SE/CE	DSE1	s	60	TW1	1	ja	c	**
Thema 2 voortplanting en ontwikkeling		K1,K2,K3,K12,V4	SE/CE	DSE2	s	60	TW2	1	ja	c	**
Thema 3 erfelijkheid en evolutie		K1,K2,K3,K13,V4	SE/CE	DSE3	s	60	TW3	1	ja	c	**
Thema 4 ordening + thema 8 gedrag		K1,K2,K3,K5,K6, V2, K13, V4	SE/CE	DSE4	s	60	TW4	1	ja	c	**
Thema 6 Ecologie		K1,K2,K3,K6, K7, V4	SE/CE	DSE5	s	60	TW5	1	ja	c	**
# PO1: Stevigheid		K1,K2,V3,V4	SE	DSE6	po	n.v.t.	#	1	nee	c	n.v.t.
# PO2: Presentatie H7 duurzaam leven		K1,K2,K7,V3,V4	SE	DSE7	po	n.v.t.	#	1	nee	c	n.v.t.
Voortschrijdend gemiddelde DSE				TDSE							
Bijzonderheden: # DSE6+DSE7: afname PO1 en PO2 staat gepland in toetsperiode 6. - Een duidelijke omschrijving van de eisen waaraan DSE6 en DSE7 aan moeten voldoen worden door de lesgevende docent aan de examenkandidaat medegedeeld. ** Hulpmiddelen die toegestaan zijn tijdens schoolexamen onderdelen, zie hiervoor het PTA boekje - Hulpmiddelen. - Maatregelen met betrekking tot het niet naleven van deadlines, zie examenreglement B.O.O.R. artikel 4 Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.											

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Wiskunde											
Cohort	2026	Vak		Leerjaar		Afdeling					
Cursus	2026-2027	WISKUNDE		3		MAVO					
inhoud		examen-eenheden	verdeling examenst of SE/CE	kolom - code	toets-vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	** toegestane hulpmiddelen
										c=cijfer	
										nb=naar behoren	
H1 Procenten H4 Statistiek		K1,2,3,5,8,V4	SE/CE	DSE1	s	60	TW1	1	ja	c	**
H2 Meetkunde H9 Oppervlakte en inhoud		K1,2,3,5,6,8, V1,V2,V3,V4	SE/CE	DSE2	s	60	TW2	1	ja	c	**
H3 Formules en Grafieken H10 Grafieken en vergelijkingen		K1,2,3,4,5,7,8, V1,V2,V3,V4	SE/CE	DSE3	s	60	TW3	1	ja	c	**
H5 Goniometrie H7 Goniometrie		K1,2,3,4,5,6,8, V1,V2,V3,V4	SE/CE	DSE4	s	60	TW4	1	ja	c	**
H6 Verschillende verbanden H8 Getallen		K1,2,3,4,5,6,8, V1,V2,V3,V4	SE/CE	DSE5	s	60	TW5	1	ja	c	**
# Praktische opdracht: het ontwerpen van je eigen tiny house		K2,K5,K6,K7,K8,V1,V2,V3,V4	SE/CE	DSE6	po	n.v.t.	#	1	nee	c	n.v.t.
Voortschrijdend gemiddelde DSE				TDSE							
Bijzonderheden:											
# DSE6: afname staat gepland aan het einde van het schooljaar na TW5, een duidelijke omschrijving van de eisen waaraan de praktische opdracht moet voldoen wordt door de lesgevende docent aan de examenkandidaat medegedeeld. ** Hulpmiddelen die toegestaan zijn tijdens schoolexamen onderdelen, zie hiervoor het PTA boekje - Hulpmiddelen. - Maatregelen met betrekking tot het niet naleven van deadlines, zie examenreglement B.O.O.R. artikel 4 Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.											

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Drama										
Cohort	2026	Vak		Leerjaar		Afdeling				
Cursus	2026/2027	DRAMA		3		MAVO				
inhoud	examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom-code	toets-vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	** toegestane hulpmiddelen
									c=cijfer nb=naar behoren	
BLOK 1: Presentatie B1 Klassen "Stop pesten"	K3,4,5,6,7,8	SE/CE	DSE1	p	n.v.t.	nee	2	nee	c	n.v.t.
BLOK 2: Theorietoets: theaterbegrippen deel 1 + theatertheorie deel 1 + aantekeningen	K3	SE/CE	DSE2	s	45	TW 2	1	ja	c	n.v.t.
BLOK 3: Scene n.a.v de theaterworkshop SLAPSTICK	K4,5,6,7	SE/CE	DSE3	p	n.v.t.	nee	1	nee	c	n.v.t.
BLOK 4: Theorietoets: theaterbegrippen deel 2 + theatertheorie deel 2 + aantekeningen	K3	SE/CE	DSE4	s	45	TW 4	2	ja	c	n.v.t.
BLOK 5: Werken met teksten. Een scène uit de toneelliteratuur	K4,5,6,7	SE/CE	DSE5	p	n.v.t.	nee	1	nee	c	**
BLOK 6: Scene n.a.v de theaterworkshop SOAP ACTEREN	K2,3,4,5,6	SE/CE	DSE6	p	n.v.t.	nee	1	nee	c	n.v.t.
BLOK 7: Zelf schrijven & spelen van een scène. Met de theatervormgevingsmiddelen.	K3,5,6,7	SE/CE	DSE7	p	n.v.t.	nee	2	nee	c	n.v.t.
BLOK 8: FILM. Het maken van een korte film n.a.v literatuur.	K4,5,6,7	SE/CE	DSE8	p	n.vt	nee	2	nee	c	n.v.t.
BLOK 9: Kunstdiscipline Van kunst naar toneel. Via een route door de kunst komen tot een scène	K4,5,6,7,9	SE/CE	DSE9	p	n.v.t.	nee	2	nee	c	**
HANDELINGSDELEN										
Bijwonen theaterworkshop 1	K4,5,6	SE	HD31	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Bijwonen theaterworkshop 2	K4,5,6	SE	HD32	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Bijwonen examenvoorstelling M4 en theatervoorstelling elders.	K7	SE	HD33	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Voortschrijdend gemiddelde DSE										
Bijzonderheden: - DSE2 en DSE4:een duidelijke omschrijving van de leerstof en benodigde vaardigheden worden door de lesgevende docent aan de examenkandidaat medegedeeld. - De bovengenoemde onderdelen worden gedurende dit schooljaar aangeboden. Echter niet noodzakelijkerwijs in bovengenoemde volgorde. - HD31 t/m HD33: dienen naar behoren (V of G) te zijn afgerond. ** Hulpmiddelen die toegestaan zijn tijdens schoolexamen onderdelen, zie hiervoor het PTA boekje - Hulpmiddelen. Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.										

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Kunstvakken inclusief ckv											
Cohort	2026	Vak		Leerjaar		Afdeling					
Cursus	2026-2027	Kunstvakken inclusief ckv (KCKV)		3		MAVO					
inhoud		examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom- code	toets- vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	toegestane hulpmidde- len
										c=cijfer nb=naar behoren	
# Workshop 1:		KV/K1,2,3,4	SE	DSE1	p	n.v.t.	nee	1	ja	c	n.v.t.
# Workshop 2		KV/K1,2,3,4	SE	DSE2	p	n.v.t.	nee	1	ja	c	n.v.t.
# Workshop 3		KV/K1,2,3,4	SE	DSE3	p	n.v.t.	nee	1	ja	c	n.v.t.
# Workshop 4		KV/K1,2,3,4	SE	DSE4	p	n.v.t.	nee	1	ja	c	n.v.t.
Project: Great Buildings		KV/K1,2,3,4	SE	DSE5	p	n.v.t.	nee	1	ja	c	n.v.t.
Project: Your Story - CV		KV/K1,2,3,4	SE	DSE6	p	n.v.t.	nee	1	ja	c	n.v.t.
***Eindbeoordeling				EIND				nb		nb	
Bijzonderheden:											
*** Eindbeoordeling kan pas tot stand komen indien de leerling aan alle DSE onderdelen heeft deelgenomen. Het vak KCKV dient te worden afgesloten met een V of G. De eindbeoordeling komt tot stand door het gemiddelde cijfer van alle DSE onderdelen. - Dit gemiddelde wordt aan het einde van het schooljaar omgezet in een eindbeoordeling O/V/G (O = 5,4 of lager / V = 5,5 ↔ 7,4 / G = 7,5 of hoger). # Workshops: gedurende het schooljaar volgen de M3 leerlingen verplichte workshops. De inhoud van de workshops uit de verschillende kunstdisciplines zijn afhankelijk van het cursus aanbod. - Maatregelen met betrekking tot het niet naleven van deadlines, zie examenreglement B.O.O.R. artikel 4 Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.											
25											

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Kunstvakken 2 Beeldende vorming (tekenen)											
Cohort	2026	Vak	Leerjaar		Afdeling						
Cursus	2026-2027	Kunstvakken 2 Beeldende vorming (tekenen)	3		MAVO						
inhoud	examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom-code	toets-vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling		** toegestane hulpmiddelen
									c=cijfer	nb=naar behoren	
Schriftelijke toets 1: Kunstbeschouwing 1	BV/K 3,V3	SE/CE	DSE 1	s	45	TW2	1	ja	c		**
Schriftelijke toets 2 : Kunstbeschouwing 2	BV/K 3,V3	SE/CE	DSE 2	s	45	TW3	1	ja	c		**
Schriftelijke toets 3: thema: Dromen	BV/K 3,V3	SE/CE	DSE 3	s	45	TW4	1	ja	c		**
Schriftelijke toets 4: thema: Crisis	BV/K 3,V3	SE/CE	DSE 4	s	45	TW5	1	ja	c		**
Praktijk opdracht 1: Beeldaspecten 1	BV/K 2,3,4,5,7	SE/CE	DSE 5	p	n.v.t.	nee	1	nee	c		n.v.t.
Praktijk opdracht 2: Beeldaspecten 2	BV/K 2,3,4,5,6,V2	SE/CE	DSE 6	p	n.v.t.	nee	1	nee	c		n.v.t.
Praktijk opdracht 3: thema Dromen	BV/K 1,2,3,4,6,V1,V2	SE/CE	DSE 7	p	n.v.t.	nee	1	nee	c		n.v.t.
Praktijk opdracht 4: thema Crisis	BV/K 1,2,3,4,5,7,8,V1,V3	SE/CE	DSE 8	p	n.v.t.	nee	1	nee	c		n.v.t.
PO Bijwonen museumbezoek + opdracht	BV/K 1,8,9,10,V2,V3	SE/CE	DSE 9	p	n.v.t.	nee	1	nee	c		n.v.t.
Voortschrijdend gemiddelde DSE			TDSE								
Bijzonderheden: ● # DSE1 T/M DSE4: een duidelijke omschrijving van de leerstof en benodigde vaardigheden wordt door de lesgevende docent aan de examenkandidaat medegedeeld. ● DSE1 t/m DSE4 bevatten in ieder geval de volgende onderdelen: ○ Begrippen: aspectenvormgeving + voorstelling ○ Inzicht in het werk van de kunstenaar ○ Inzicht in de kunststromingen ○ Inzicht in thema's ● ** Hulpmiddelen die toegestaan zijn tijdens schoolexamen onderdelen, zie hiervoor het PTA boekje - Hulpmiddelen. ● Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.											

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING LO-1

Cohort	2025	Vak	Leerjaar		Afdeling						
Cursus	2026-2027	LO-1 (lichamelijke opvoeding)	3		MAVO						
inhoud		examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom- code	toets- vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeli ng	toegestane hulpmiddelen
										c=cijfer	
										nb=naar behoren	
Atletiek 1: hardlopen		K1, K2,K7	SE	DSE1	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Doelspelen 1: basketbal		K1,K2,K4	SE	DSE2	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Turnen 1: springen		K1,K2,K5	SE	DSE3	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Terugslagspelen 1: volleybal		K1,K2,K4	SE	DSE4	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Bewegen op muziek 1		K1,K2,K6	SE	DSE5	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Fittest		K1,K2,K3	SE	DSE6	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Zelfverdediging		K1,K2,K8	SE	DSE7	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Slag- en loopspel		K1,K2,K4	SE	DSE8	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Atletiek 2: springen/werpen		K1,K2,K7	SE	DSE9	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Actuele bewegingsactiviteit 1		K1,K2,K9	SE	DSE10	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
***Eindbeoordeling				EIND				nb		nb	

Bijzonderheden:

- ***Eindbeoordeling kan pas tot stand komen indien de leerling aan alle DSE onderdelen heeft deelgenomen.
- DSE1 t/m DSE 10: Alle onderdelen dienen met minimaal een V of G te worden afgerond.
- * Indien een DSE onderdeel wordt beoordeeld met een onvoldoende (O) maakt de vakdocent met de leerling afspraken met betrekking tot het opnieuw afleggen om het onderdeel met een voldoende of goed te kunnen afsluiten.
- Bij iedere DSE vormt aanwezigheid een vast onderdeel in de beoordeling.
- Indien er sprake is van meer dan 2 keer afwezig zijn bij lessen en/of afwezig zijn tijdens de beoordelingsles van het betreffende onderdeel kan dit onderdeel niet naar behoren worden afgerond. Het betreffende DSE onderdeel wordt weergegeven met een O.
- *** Het vak LO-1 wordt afgesloten door het voortschrijdend gemiddelde DSE.
- De bovengenoemde onderdelen worden gedurende dit schooljaar aangeboden. Echter niet noodzakelijk in bovengenoemde volgorde.
- [Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.](#)

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING LO-2											
Cohort	2026	Vak		Leerjaar		Afdeling					
Cursus	2026-2027	LO-2 (lichamelijke opvoeding 2)		3		MAVO					
inhoud		examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom-code	toets-vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	** toegestane hulpmiddelen
										c=cijfer	
										nb=naar behoren	
Atletiek 1: duurloop		K1,K2,K3,K7	SE	DSE1	p	n.v.t.	nee	1	n.v.t.	c	n.v.t.
Bewegen en regelen 1: lesgeven		K1,K2,K3,K10	SE	DSE2	p	n.v.t.	nee	1	n.v.t.	c	n.v.t.
Zelfverdediging: Boksen		K1,K2,K3,K8	SE	DSE3	p	n.v.t.	nee	1	n.v.t.	c	n.v.t.
Theorie 1: alle theorie van de onderdelen van het eerste halfjaar		K11	SE	DSE4	s	60	TW3	1	ja	c	**
Bewegen en regelen 2: scheidsrechter		K1,K2,K3,K10	SE	DSE5	p	n.v.t.	nee	1	n.v.t.	c	n.v.t.
Bewegen op muziek 1		K1,K2,K3,K6	SE	DSE6	p	n.v.t.	nee	1	n.v.t.	c	n.v.t.
Turnen 1: acrogym		K1,K2,K3,K5	SE	DSE7	p	n.v.t.	nee	1	n.v.t.	c	n.v.t.
Atletiek 2: kogelstoten		K1,K2,K3,K7, K11	SE	DSE8	p	n.v.t.	nee	1	n.v.t.	c	n.v.t.
Theorie 2: stof die behandeld is tijdens de lessen gedurende het hele schooljaar.		K11	SE	DSE9	s	60	TW5	1	ja	c	**
Voortschrijdend gemiddelde DSE				TDSE							
HANDELINGSDELEN											
# Actuele bewegingsactiviteit 1		K1,K2,K3,K9	SE	HD31	p	n.v.t.	n	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Bijzonderheden: # HD31: Dit handelingsdeel dient met een voldoende resultaat te worden afgerond (V of G). ** Hulpmiddelen die toegestaan zijn tijdens schoolexamen onderdelen, zie hiervoor het PTA boekje - Hulpmiddelen. - Maatregelen met betrekking tot het niet naleven van deadlines, zie examenreglement B.O.O.R. artikel 4 Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.											

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING Rekenen											
Cohort	2026				Leerjaar		Afdeling				
Cursus	2026-2027	REKENEN 2F			3		MAVO				
inhoud		examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom- code	toets- vorm	toetsduur (min)	afname in SE-wee k	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	** toegestane hulpmiddelen
										c=cijfer	
										nb=naar behoren	
* Toets rekenen 2F		Getallen en getalbegrip, Meten en meetkunde, Verhoudingen en Verbanden	SE	T41	s	60	n.v.t.	1	ja	c	**
Bijzonderheden:											
29											

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING LOB				
Cohort	2026	Vak	Leerjaar	Afdeling
Cursus	2026-2027	LOB (LoopbaanOriëntatie en- Begeleiding)	3	MAVO
Inhoud		examen-eenheden	kolom-code	beoordeling
				nb = naar behoren
• Alle opdrachten in Qompas zijn gemaakt		Domeinen: Kwaliteitenreflectie, Motievenreflectie, Werkexploratie, Loopbaansturing, Netwerken	HD31	nb
• Een bezoek aan een open dag van een eventuele vervolgopleiding				
• Deelname aan een scholenmarkt, gegeven door ex-Wolfert leerlingen				
• Eindpresentatie traject LOB				
Eindbeoordeling HD31; alle LOB onderdelen dienen in de loop van het jaar "naar behoren" (V of G) te zijn afgerond				

Examenreglement B.O.O.R

Het gehele Examenreglement B.O.O.R. is ook in te zien op de website onder het kopje examens.

Tevens staat hier een [link voor het Uitvoeringsbesluit WVO](#).

Daar waar u in onderstaande tekst leest Eindexamenbesluit is dit per 1 augustus 2022 vervangen door [Uitvoeringsbesluit WVO](#).

9. Examenreglement –vmbo-havo-vwo

openbare scholen voor voortgezet onderwijs

stichting BOOR

schooljaar 2026-2027

Voorgenomen besluit van het CvB d.d. 16 maart 2026

Instemming verleend door de GMR Voortgezet Onderwijs op 13 april 2026

Vastgesteld door het CvB op 20 april 2026

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Algemene Bepalingen	4
Artikel 1 Begripsbepalingen	4
Artikel 2 De examensecretaris	6
Artikel 3 De examencommissie	6
Artikel 4 Afnemen eindexamen	6
Artikel 5 Indeling eindexamen	7
Artikel 6 Maatregelen bij onregelmatigheden	7
Artikel 7 Geheimhouding	9
Hoofdstuk 2 Inhoud van het Examen	9
Artikel 8 Eindexamenvakken	9
Hoofdstuk 3 Regeling van het Schoolexamen	9
Artikel 9 Programma van toetsing en afsluiting (PTA)	9
Artikel 10a Inrichting schoolexamen	10
Artikel 10b Beoordeling schoolexamen	11
Artikel 11 Examendossier	12
Artikel 12 Te laat komen en verhindering	12
Artikel 13 Herkansing en herexamen	14
Artikel 14 Belemmeringen en geschillenregeling	14
Artikel 15 Uitstel	15
Artikel 16 Vervanging directeur	15
Hoofdstuk 4 Regeling van het Centraal Examen	15
Artikel 17 Centraal examen	15
Artikel 18 Organisatie van het centraal examen vwo, havo, vmbo TL en GL	15
Artikel 19 Verhindering bij centraal examen vwo, havo, vmbo TL en GL	16
Artikel 20: organisatie van de digitale flexibele eindexamens	16
Artikel 21 Regels omtrent het centraal examen	17
Artikel 22 Correctie centraal examen	18
Hoofdstuk 5 Uitslag, Herkansing en Diplomerings	19
Artikel 23 Vaststelling score en cijfer centraal examen en eindcijfer eindexamen	19
Artikel 24 Vaststelling uitslag	19
Artikel 25 Herkansing centraal examen	20
Artikel 26 Diploma en cijferlijst	20
Hoofdstuk 6 Overige Bepalingen	20
Artikel 27 Afwijkende wijze van examineren	20
Artikel 28 Aanvullend reglement	21
Artikel 29 Bewaren examenwerk	21
Artikel 30 Inzagerecht gemaakt centraal schriftelijk eindexamenwerk	21
Artikel 31 Procedure naar aanleiding van geschil na inzage van gemaakt centraal schriftelijk eindexamenwerk.	21
Artikel 32 Spreiding voltooing eindexamen	22
Artikel 33 Slotbepaling	23

Woord vooraf

Voor u ligt het examenreglement voor de openbare scholen voor voortgezet onderwijs in Rotterdam.

De wettelijke grondslag van dit reglement is neergelegd in de WVO 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, waaraan met dit reglement uitvoering is gegeven.

Het college van bestuur dankt alle examensecretarissen en leden van examencommissies voor hun inzet en in het bijzonder de collega's die tijdens het schooljaar 2026-2027 deel uitmaakten van de 'Kerngroep actualisering examenreglement': Anja Burger-Kock, Nicole Ebell, Criel Fousert, Wouter Martens, Roland Verhoeven en Marja van der Wel voor hun bijdrage aan de actualisering van dit reglement. Ook dankt het college van bestuur Marijn van den Dool, lid van de centrale directie van de Wolfert van Borselen scholengroep en namens het College van Schoolleiders van de VO-scholen lid van de stuurgroep Examinering VO. Marijn heeft gezorgd voor het door vertalen van de bijdrage van de eindverantwoordelijke schoolleiders in het voortgezet onderwijs aan dit reglement. Ten slotte dankt het college van bestuur Marleen Quaak, juridisch (beleids)adviseur van BOOR Services, voor het voorbereiden en begeleiden van de jaarlijkse actualisering en vaststelling van het Examenreglement.

Het College van Bestuur stelt het Examenreglement jaarlijks vast, daaraan voorafgaand is instemming gevraagd aan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad voor de sector voortgezet onderwijs.

Rotterdam, 20 april 2026

Renata Voss

Voorzitter college van bestuur

Hoofdstuk 1 Algemene Bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- **de wet:** de Wet op het voortgezet onderwijs 2020 ([WVO 2020](#));
- **[Uitvoeringsbesluit WVO](#):** Het uitvoeringsbesluit Wet op het Voortgezet Onderwijs 2020
- **Onze Minister:** onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen;
- **Inspectie:** de Inspectie van het Onderwijs, zoals bedoeld in art. 1.1c van de wet;
- **ROD:** het register onderwijsdeelnemers;
- **Het bevoegd gezag:** stichting BOOR (Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam);
- **combinatiecijfer havo, vwo:** het rekenkundig gemiddelde van de uitslag van de cijfers voor de becijferde 'kleine vakken'. Elk van deze cijfers telt even zwaar mee;
- **combinatiecijfer vmbo BB en KB:** het rekenkundig gemiddelde van de afgeronde se-eindcijfers van ten minste vier beroepsgerichte keuzevakken. Elk van deze cijfers telt even zwaar mee;
- **combinatiecijfer vmbo GL:** het gewogen gemiddelde van het eindcijfer voor het profielvak (SE en CSPE) en de beroepsgerichte keuzevakken, waarbij het eindcijfer voor het profielvak zo vaak meetelt als er beroepsgerichte keuzevakken zijn.
- **directeur:** de rector of directeur van een school;
- **vervanger van de directeur:** een directielid, niet zijnde een lid van de examencommissie, die door de directeur als zijn vervanger is aangewezen;
- **kandidaat:** eenieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten;
- **gecommitteerde:** degene die het werk van het centraal examen na de examinerator nakijkt en beoordeelt, ook wel aangeduid als 'tweede corrector', en zoals bedoeld in artikel 2.56 van de Wet;
- **school(locatie):** een openbare dagschool voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (een gymnasium, een atheneum of een lyceum), hoger algemeen voortgezet onderwijs, middelbaar algemeen voortgezet onderwijs of voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs;
- **examensecretaris:** degene die door de directeur uit het personeel is aangewezen en samen met de directeur is belast met de organisatie van de school- en eindexamens, alsook de secretaris van het eindexamen in de zin van artikel 2.51a van de wet;
- **examencommissie:** door het bevoegd gezag ingestelde commissie bestaand uit een oneven aantal (minimaal drie) personeelsleden uit de school, waaronder een voorzitter, en nog minstens twee andere personeelsleden van de school. De examensecretaris kan deel uitmaken van de examencommissie. De directeur of diens vervanger mogen geen deel uitmaken van de examencommissie. De taken van de examencommissie zijn als bijlage bij dit reglement gevoegd;
- **examinator:** degene die belast is met het afnemen van het examen;
- **eindexamen:** een examen zoals bedoeld in artikel 2.51 van de wet;
- **schoolexamen:** de onderdelen van het examen, waarvoor de school de opgaven aanlevert;
- **centraal examen:** de examens die landelijk worden afgelegd en centraal worden bepaald (CE: centraal examen en CSPE: centraal schriftelijk en praktisch examen);
- **examendossier:** Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm;
- **vakken:** vakken, deelvakken, intersectorale programma's en andere programmaonderdelen;
- **profielwerkstuk:** het in de artikelen 5 en 10 van dit reglement bedoelde profielwerkstuk;
- **naar behoren afsluiten:** het beoordelen van een onderdeel van het schoolexamen met 'voldoende' of 'goed';
- **toets:** een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht;

- **deeleindexamen:** een examen in één of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken ten behoeve van leerlingen in het speciaal voortgezet onderwijs die examen doen in een van de beroepsgerichte leerwegen vmbo;
- **gespreid examen:** de situatie dat het bevoegd gezag, gehoord de Inspectie van het Onderwijs, toestaat dat een examenkandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is of die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van zijn wil onafhankelijke, omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar aflegt.
- **vroegtijdig examen:** de situatie dat een examenkandidaat in het voorexamenjaar na indiening van een verzoek daartoe (zie artikel 2 lid 2 sub i Examenreglement) door de directeur, gehoord de inspectie, is toegestaan het onderwijs het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, (voor een deel van) de vakken in het ene schooljaar en, indien aan de orde, voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar af te leggen.
- **staatsexamencommissie:** een commissie als bedoeld in paragraaf 7 van de wet;
- **herkansing:** het opnieuw dan wel alsnog deelnemen aan een onderdeel/-delen van het centraal examen of het schoolexamen;
- **herexamen:** het opnieuw dan wel alsnog deelnemen aan door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma;
- **examenstof:** de aan de kandidaat te stellen eisen;
- **ouders:** ouders, voogden of verzorgers;
- **programma van toetsing en afsluiting (PTA):** nadere uitwerking van dit reglement per VO-school(locatie) voor enig examenjaar.
- **rapportage:** door de examenkandidaat behaalde cijfers voor onderdelen van het school- en/of eindexamen, gepubliceerd in het leerlingvolgsysteem van de school.
- **onregelmatigheid:** Elk handelen of nalaten van een kandidaat dat in strijd is met de wet en/of het Uitvoeringsbesluit en/of het geldende examenreglement en/of het PTA, vóór, tijdens of na (een onderdeel van) het schoolexamen, waardoor de geldigheid, de betrouwbaarheid of de ordelijke gang van zaken van het examen in gevaar komt of kan komen, ongeacht of sprake is van opzet.

vormen van onregelmatigheid:

- **plagiaat:** het gebruikmaken of overnemen van andermans en/of met behulp van AI gegenereerde teksten, gegevens of ideeën zonder volledige en correcte bronvermelding. Afhankelijk van de ernst en de gevolgen voor de beoordeling kan plagiaat als fraude worden aangemerkt.
- **fraude:** elk handelen, nalaten, alsmede het pogen daartoe of het behulpzaam zijn daarbij, dat het vormen van een juist oordeel over kennis, inzicht of vaardigheid van de kandidaat met betrekking tot de te toetsen leerstof geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt.
- **aanwijsbare fout:** aperte procedurele of inhoudelijke onjuistheden, of aperte onzorgvuldigheden, die zouden kunnen meebrengen dat de beoordeling door de correctoren niet deugt, in die zin dat de correctoren in redelijkheid niet tot het toegekende puntenaantal hadden kunnen komen.¹

Waar in dit reglement de aanduiding vmbo-TL wordt gebruikt, kan ook mavo worden gelezen. Dit sluit aan bij de schoolpraktijk, waarin de scholen die alleen de theoretische leerweg van het vmbo aanbieden, deze mogen aanduiden als mavo. Scholen met een breed vmbo-aanbod spreken van vmbo TL (theoretische leerweg), vmbo BB (basisberoepsgerichte leerweg, vmbo KB (kaderberoepsgerichte leerweg), vmbo GL (gemengde leerweg).

¹ Bron: overweging 4.21 van de uitspraak: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden d.d. 18-06-2019, publicatiedatum 28-06-2019, zaaknr. 200.255.049, ECLI:NL:GHARL:2019:5125.

Vanwege de leesbaarheid is er in dit reglement gekozen voor de mannelijke persoonsvorm. Overal waar hij/hem staat, kan ook zij-hen/haar-hun gelezen worden.

Artikel 2 De examensecretaris

1. De directeur wijst uit het personeel één van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris, die op hoofdlijnen de volgende rol en taken heeft:
 - het ondersteunen van de directeur bij het organiseren en afnemen van het eindexamen;
 - het ondersteunen van de directeur bij de uitvoering van het examenreglement en het PTA;
 - het ondersteunen van de directeur bij de verstrekking van de beoordeling van het schoolexamen;
 - het (samen met de directeur) vaststellen van de uitslag van het eindexamen;
 - het (samen met de directeur) tekenen van de diploma's, cijferlijsten, getuigschriften en certificaten;
 - het (samen met de directeur) tekenen van de overzichten en de eindbeoordeling van het schoolexamen.
2. De kandidaat wendt zich tot de directeur en/of de examensecretaris voor:
 - a. algemene informatie over het examen;
 - b. aanvragen vrijstelling;
 - c. verzoeken om herkansing en herexamen schoolexamen;
 - d. verzoeken om herkansing centraal examen;
 - e. inzage in examenwerk;
 - f. verklaringen over een afgelegd examen;
 - g. verzoeken om afwijking van de wijze van examineren;
 - h. verzoeken om spreiding van het examen in de zin van artikel 3.56 Uitvoeringsbesluit WVO;
 - i. verzoeken om vroegtijdig examen af te leggen.

Artikel 3 De examencommissie

Conform art. 2.60 e van de WVO 2020 draagt de examencommissie in opdracht van de directeur zorg voor:

- a. de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering (procesmatig, kwalitatief, passend bij de visie van de school en passend bij het afsluitende karakter van het schoolexamen)
- b. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om schoolexamens te beoordelen en vast te stellen.
- c. het opstellen van een voorstel voor een examenreglement als bedoeld in artikel 2.60 WVO 2020 voor het bevoegd gezag;
- d. het jaarlijks opstellen van een voorstel voor een programma van toetsing en afsluiting als bedoeld in artikel 2.60a voor het bevoegd gezag;
- e. het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
- f. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen;
- g. overige door het bevoegd gezag aan de commissie opgedragen taken en bevoegdheden.

Artikel 4 Afnemen eindexamen

De directeur en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.

Artikel 5 Indeling eindexamen

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.

2. Het schoolexamen vwo en havo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen en dat betrekking heeft op één of meer vakken van het eindexamen.
3. Het schoolexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg en de gemengde leerweg, genoemd in artikel 2.53 van de wet, omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen en dat betrekking heeft op één of meer vakken uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt.

Artikel 6 Maatregelen bij onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
2. Onder onregelmatigheden wordt onder meer verstaan:
 - het niet op de uiterste inleverdatum inleveren van een praktische opdracht door een kandidaat;
 - indien een kandidaat ten behoeve van een mondeling schoolexamen op een in het PTA of bijlagen van het PTA vermeld tijdstip geen leesdossier inlevert;
 - indien een kandidaat ten behoeve van een mondeling schoolexamen een definitieve lijst inlevert, die niet aan de gestelde eisen voldoet;
 - indien een kandidaat een handelingsdeel op de vastgestelde einddatum niet “naar behoren” heeft afgerond;
 - het niet volgens de regels inleveren van het school- of eindexamenwerk;
 - het plegen van plagiaat;
 - frauderen met examenwerk;
 - (andere) onregelmatigheden die beschreven worden in het schoolreglement en/of het PTA.
3. Voordat een besluit op grond van lid 1 van dit artikel wordt genomen, hoort de directeur de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan.
4. De examencommissie heeft een adviserende rol bij de voorbereiding van en advisering aan de directeur over te nemen besluiten die volgen op onregelmatigheden in de zin van dit artikel.
5. De directeur deelt zijn besluit, schriftelijk, met redenen omkleed en door hem ondertekend, mee aan de kandidaat. In het besluit wordt tevens gewezen op het bepaalde in de leden 9, 10 en 11 van dit artikel. Indien de kandidaat minderjarig is, wordt het besluit tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan diens ouders, voogden of verzorgers, alsmede aan de inspectie.
6. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid afzonderlijk of in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen, of het centraal examen;
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het al afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;

- d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

Als het hernieuwd examen bedoeld in lid 6 sub d betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen, legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

7. De examencommissie kan in samenspraak met een examinerator passende maatregelen van minder vergaande aard aan de directeur voorstellen ten aanzien van de kandidaat die zich tijdens het schoolexamen niet gedraagt zoals redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Het is aan de directeur om hierover te besluiten.
8. Het in lid 5 van dit artikel beschreven besluit waarbij een in lid 1 van dit artikel bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordiger(s) van de kandidaat.
9. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur van de school(locatie) in beroep gaan bij de door stichting BOOR ingestelde commissie van beroep eindexamen². Deze commissie bestaat uit twee leden en een voorzitter. De leden zijn medewerkers in dienst van stichting BOOR, afkomstig uit een door de examencommissies van de scholen/schoollocaties van stichting BOOR samengestelde poule. De voorzitter is niet werkzaam in dienst van stichting BOOR en is benoemd door het bevoegd gezag, op basis van een profiel dat is vastgesteld in overleg met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad voortgezet onderwijs en het College van Schoolleiders van stichting BOOR.
10. In overeenstemming met artikel 2.63 van de wet dient het beroep uiterlijk vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt³, schriftelijk, per e-mail te worden ingediend bij de commissie van beroep, aan het mailadres:

beroepscommissie@stichtingboor.nl

ter attentie van: de ambtelijk secretaris, en onder vermelding van:

- de naam van de kandidaat
- voor zover de kandidaat minderjarig is: de naam van de wettelijk vertegenwoordiger(s) van de kandidaat
- de naam van de school(locatie) waar het examen is afgelegd
- een kopie van het besluit waartegen het beroep zich richt
- voor zover het beroep een schoolexamen betreft: een kopie van het toepasselijke PTA.

De behandeling en besluitvorming ten aanzien van onvolledige beroepsschriften wordt opgeschort totdat alle gevraagde informatie en stukken aan de commissie van beroep is verstrekt.

11. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in lid 6, laatste volzin van dit

² De directeur maakt geen onderdeel uit van de commissie van beroep eindexamen

³ Als de laatste dag van deze termijn op een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag valt, wordt de termijn verlengd tot en met de eerstvolgende dag die niet een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag is.

artikel. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

12. Indien er sprake is van diefstal, of verlies van onderdelen van het examendossier - zolang deze nog niet beoordeeld zijn -, die door de school en/of de leerlingen worden beheerd, zullen de betreffende onderdelen opnieuw moeten worden gemaakt

Artikel 7 Geheimhouding

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit reglement de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Hoofdstuk 2 Inhoud van het Examen

Artikel 8 Eindexamenvakken

1. De kandidaten kiezen, met inachtneming van het bepaalde in Hoofdstuk 3, paragraaf 1 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 in welke vakken zij eindexamen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag, al dan niet in samenwerking met het bevoegd gezag van een of meer andere scholen, hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden. Voor wie niet als leerling is ingeschreven geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag hen tot het examen in die vakken toelaat.
2. De kandidaten kunnen voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in meer vakken examen afleggen dan in het minimaal aantal vakken dat ten minste gezamenlijk een eindexamen vormt.

Hoofdstuk 3 Regeling van het Schoolexamen

Artikel 9 Programma van toetsing en afsluiting (PTA)

1. Jaarlijks vóór 1 oktober wordt per school(locatie) een programma van toetsing en afsluiting (PTA) vastgesteld. Dit programma bestaat uit twee delen:
 - a. een algemeen gedeelte waarin in ieder geval vermeld staat:
 - ✓ het moment van aanvang en afsluiting van het schoolexamen
 - ✓ regeling in geval van verhindering of te laat komen, als bedoeld in artikel 12 van dit reglement;
 - ✓ regeling hoe te handelen in geval de kandidaat praktisch werk te laat inlevert;
 - ✓ regeling in geval van herkansing als bedoeld in artikel 13 van dit reglement;
 - ✓ de geschillenprocedure als bedoeld in artikel 14 van dit reglement;
 - ✓ een regeling over het gebruik van schrijfgerei en hulpmiddelen;

- ✓ wat er gebeurt met de schoolexamencijfers als een leerling doubleert. Daarbij is van belang dat de gezakte leerling aan de eindtermen van het geldende PTA voldoet.
 - ✓ dat en wanneer het algemene deel ter instemming is voorgelegd aan de mr van de school.
- b. een gedeelte met de regelingen per vak, waarin in ieder geval zijn opgenomen:
- ✓ het programma per vak, gespecificeerd per onderdeel, met verwijzing naar de eindtermen;
 - ✓ de wijze waarop wordt getoetst en de duur van de toetsen;
 - ✓ de wijze waarop elk onderdeel beoordeeld wordt
 - ✓ de weging van de onderdelen van het schoolexamen en de berekening van het eindresultaat.
2. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de directeur vóór 1 oktober van enig schooljaar toegezonden aan de inspecteur en ter inzage gelegd voor de kandidaten.
 3. Op een door de directeur te bepalen tijdstip vóór 1 oktober van het betreffende schooljaar krijgen alle kandidaten een programma van toetsing en afsluiting uitgereikt. Dit kan ook op digitale wijze plaatsvinden.
 4. In zowel vwo, havo als alle leerwegen van het vmbo wordt voor de schoolexamenonderdelen per betreffend leerjaar een programma van toetsing en afsluiting vastgesteld. De leerlingen dienen dan vóór 1 oktober van dat leerjaar het betreffende PTA te ontvangen.

Artikel 10a Inrichting schoolexamen

1. Het schoolexamen strekt zich uit over alle vakken waarin de kandidaat examen aflegt.
2. Het schoolexamen in de examenvakken wordt gehouden overeenkomstig hetgeen voor elk vak afzonderlijk in het programma van toetsing en afsluiting is aangegeven. Het schoolexamen wordt in een examendossier vastgelegd.
3. Deelname aan alle onderdelen van het schoolexamen, waaronder:
 - a. geplande toetsen,
 - b. het inleveren van werk behorend bij praktische opdrachten op of voor de uiterste inleverdatum, is verplicht.
4. Het schoolexamen havo en vmbo kan onder bepaalde voorwaarden gespreid zijn over twee schooljaren en het schoolexamen vwo kan gespreid zijn over drie schooljaren.
5. Het schoolexamen voor een vak waarin ook centraal examen wordt afgelegd wordt tijdig en in overeenstemming met toepasselijke wet- en regelgeving en conform de aanwijzingen in "Examenblad.nl" afgesloten. In het PTA geeft de school(locatie) een nadere planning aan, met als doel de (eind)examenkandidaten te informeren hoe de betreffende (school)locatie de planning heeft geregeld. In een uitzonderlijk geval kan de directeur een kandidaat, die het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor het begin van het eerste tijdvak, toestemming verlenen het

schoolexamen in dat vak af te sluiten voor het centraal examen in dat vak, doch na aanvang van het eerste tijdvak.

6. Voor vmbo GL en TL geldt, dat het schoolexamen voor de vakken waarin geen centraal examen wordt afgelegd en, voor zover van toepassing, het profielwerkstuk uiterlijk moeten zijn afgesloten op een datum die wordt bepaald door de datum waarop deze resultaten via ROD moeten zijn aangeleverd.
7. Als een kandidaat het schoolexamen voor één of meer vakken van het centraal examen door buitengewone omstandigheden niet op tijd heeft afgerond, wordt hij uitsluitend voor die vakken verwezen naar het tweede en eventueel het derde tijdvak.

Artikel 10b Beoordeling schoolexamen

1. Van iedere beoordeling die bij het behalen van het eindoordeel over een kandidaat meetelt, stelt de examinator de kandidaat zo spoedig mogelijk in kennis. De school kan van deze regel afwijken en in geval van een toetsperiode voor schoolexamens bepalen dat de resultaten pas na afloop van deze periode bekend worden gemaakt.
2. Het cijfer van een toets wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopend van 1 tot en met 10 met daartussen liggende cijfers met één decimaal. Het eindcijfer van het schoolexamen (eveneens uit een schaal van 1 tot en met 10 met daartussen liggende cijfers met één decimaal) is het gewogen gemiddelde van beoordelingen voor de verschillende proeven waaruit het schoolexamen van een vak bestaat.
3. In het programma van toetsing en afsluiting is per vak een regeling opgenomen, waarbij aan de beoordelingen van de verschillende onderdelen een bepaald gewicht wordt toegekend. Indien het gemiddelde een cijfer van twee decimalen is, wordt het cijfer op één decimaal nauwkeurig afgerond.
4. Indien in een vak geen centraal examen wordt afgelegd, wordt het cijfer van het schoolexamen uitgedrukt in een cijfer van 1 tot en met 10, zonder decimaal. Als het een vak betreft dat geen CS(P)E kent, dan wordt het decimaalloze eindcijfer als volgt bepaald: het cijfer voor de komma wordt met 1 verhoogd als de eerste decimaal na de komma 5 of hoger is.
5. Indien een kandidaat in één vak door twee of meer leraren is geëxamineerd, bepalen zij in onderling overleg het cijfer voor de toets van het schoolexamen. Komen zij niet tot overeenstemming, dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordelingen door ieder van hen. In afwijking van het negende lid, worden, waar het een profielenopleiding betreft, het (deel)vak culturele en kunstzinnige vorming (havo 5 en vwo 6), het (deel)vak maatschappijleer uit het gemeenschappelijk deel en het profielwerkstuk beoordeeld als combinatiecijfer. Het PTA van de betreffende school(locatie) kan bepalen dat meer (deel)vakken deel uitmaken van het combinatiecijfer. Het (deel)vak lichamelijke opvoeding wordt beoordeeld met een eindcijfer 'voldoende' of 'goed'.
6. In afwijking van de artikelen 1 t/m 5 van artikel 10 wordt het profielwerkstuk in het vmbo beoordeeld met «goed», «voldoende» of «onvoldoende». De beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo vindt plaats op de grondslag van het voldoende voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier. Het profielwerkstuk in het vmbo wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.
7. In afwijking van de leden 1 t/m 5 van artikel 10b worden het profielwerkstuk en de vakken 'Kunstvakken 1 inclusief culturele en kunstzinnige vorming' en lichamelijke opvoeding' vmbo TL en GL beoordeeld met «goed»,

«voldoende» of «onvoldoende» naar behoren afgesloten. De beoordeling gaat uit van de prestaties van de leerling binnen zijn mogelijkheden, zoals blijkend uit het examendossier.

Artikel 11 Examendossier

1. Het schoolexamen voor het vwo, het havo en het vmbo bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm.
2. Het beheer van het examendossier is als volgt geregeld:
 - a. de examencommissie is verantwoordelijk voor het centraal beheer per leerling van de gevolgde vakken met de bijbehorende studielast en resultaten;
 - b. de kunstdocent/-coördinator is gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het kunstdossier;
 - c. de docenten Nederlands en Moderne Vreemde talen zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het dossier geïntegreerd literatuuronderwijs;
 - d. de docenten Nederlands en Moderne Vreemde talen zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het lees-en schrijfdossier van hun vak;
 - e. de vakdocenten zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van rapportages, schriftelijke toetsen, werkstukken en fotovideomateriaal van niet te archiveren werkstukken van leerlingen vanaf het moment dat de leerling deze ter beoordeling aanbiedt tot het moment dat deze aan de leerlingen worden geretourneerd, en de resultaten zijn geautoriseerd;
 - f. als leerlingen en/of ouders binnen 5 werkdagen na het uitkomen van een rapportage geen bezwaar maken tegen (delen van) de inhoud, dan is daarmee de autorisatie een feit.
 - g. Voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen verstrekt de directeur aan de kandidaat, voor zover van toepassing: een overzicht van behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier, een overzicht van de cijfers die de kandidaat heeft behaald voor het schoolexamen, de beoordeling voor de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld en de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo.
 - h. De directeur draagt er zorg voor dat de Schoolexamenlijst, die aan ROD wordt verstrekt, daaraan voorafgaand wordt ondertekend door de leerling.

Artikel 12 Te laat komen en verhindering

1. Alle kandidaten zijn verplicht, alle voor hen vastgestelde onderdelen van het schoolexamen af te leggen, als voorwaarde voor deelname aan het CSE.
2. Als een kandidaat zich aan enig onderdeel van het schoolexamen onttrekt of zonder geldige reden bij een onderdeel van het schoolexamen afwezig is, dan is er sprake van een onregelmatigheid en zijn de bepalingen van artikel 6 van dit reglement van toepassing.
3. Een kandidaat dient ervoor te zorgen, dat hij bij elk onderdeel van het schoolexamen van elk van zijn eindexamenvakken op tijd aanwezig is.
4. Indien een kandidaat – om welke geldige reden dan ook- meer dan 30 minuten te laat komt of absent is bij een onderdeel of onderdelen van het schoolexamen, dan kan hij betreffend(e) onderdeel/onderdelen opnieuw afleggen.
5. Aan niet afgelegde onderdelen wordt door de directeur voorlopig het cijfer 1 of “code inhaal” uit het leerlingvolgsysteem van de school toegekend.

6. Nadere bepalingen bij te laat komen:
 - a. komt een kandidaat te laat bij een schriftelijk onderdeel van het schoolexamen dan mag hij uiterlijk tot 30 minuten na aanvang nog worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt. Bij te laat komen van meer dan 30 minuten mag de kandidaat niet meer worden toegelaten;
 - b. komt een kandidaat te laat bij de voorbereiding van een mondeling af te leggen onderdeel dan mag hij in de resterende tijd zich alsnog voorbereiden. Verschijnt hij in het geheel niet bij de voorbereiding, dan moet het onderdeel zonder voorbereiding worden afgelegd;
 - c. bij te laat komen bij een mondeling onderdeel of luistertoets van het schoolexamen, wordt de leerling die te laat is gekomen niet meer toegelaten. Artikel 6 is van toepassing, ongeacht of de leerling minder of meer dan 30 minuten te laat is gekomen;
 - d. in gevallen waarbij melding wordt gedaan aan de directeur beslist deze over de verdere gang van zaken.
7. Indien een kandidaat door ziekte of een andere dwingende reden, niet veroorzaakt door onnauwkeurigheid, onachtzaamheid of nalatigheid van de kandidaat of zijn wettelijke vertegenwoordiger, absoluut verhinderd is aan een onderdeel van het schoolexamen deel te nemen, stelt hij of zijn wettelijke vertegenwoordiger voor aanvang van het betreffende onderdeel van het schoolexamen de directeur of de examensecretaris van de afdeling waartoe de betrokken kandidaat behoort conform de op de school voor leerlingen geldende verzuimregels in kennis van deze verhindering en de reden(en) daarvoor.
8. De directeur of de examensecretaris onderzoekt de mogelijkheid de kandidaat volgens de geldende regels op de vastgestelde tijd, doch op een andere dan de vastgestelde plaats het onderdeel van het schoolexamen te laten afleggen; is naar zijn oordeel deze mogelijkheid in redelijkheid aanwezig, dan wordt aan de kandidaat geen uitstel van bedoeld onderdeel van het schoolexamen toegestaan.
9. Indien de directeur ervan overtuigd is dat de kandidaat geen mogelijkheid had om een onderdeel van het schoolexamen op de vastgestelde plaats en tijd af te leggen, dan wordt de kandidaat de gelegenheid geboden om het betreffende onderdeel op een ander moment af te leggen.
10. Nadere bepalingen bij onwel worden:
 - a. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de toezichthouder of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan na overleg met de directeur of de examensecretaris, de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald.
 - b. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten behoudt het tot dan toe gemaakte werk zijn geldigheid.
 - c. Uitsluitend in bijzondere gevallen kan de directeur het gemaakte werk ongeldig verklaren.
 - d. Een kandidaat die vóór de zitting onwel is, dient altijd contact met de examencommissie op te nemen over wel of geen deelname aan de zitting.
 - e. Een kandidaat die tijdens de zitting onwel wordt dient dit altijd aan de surveillant te melden. Zonder deze melding wordt een achteraf gedaan beroep op onwel zijn geworden niet geaccepteerd.
11. In bijzondere gevallen kan de directeur besluiten een in de schoolexamenregeling vastgesteld onderdeel van het schoolexamen uit te stellen voor alle daarbij betrokken kandidaten.
12. Indien een kandidaat door ziekte of andere externe factoren niet in staat is een praktische opdracht op de uiterste inleverdatum in te leveren, stelt de kandidaat de school hiervan zo snel mogelijk en voor de uiterste inleverdatum

op de hoogte en kan in overleg met de betrokken docent en de examensecretaris een andere uiterste inleverdatum vastgesteld worden.

13. Technische mankementen (bijv. defecte printers of slechte wifi) gelden niet als excuus voor het te laat inleveren, tenzij de leerling wegens persoonlijke omstandigheden is aangewezen op door school ter beschikking gestelde printers, wifi of andere hulpmiddelen die nodig zijn om examenwerk in te leveren, en de leerling er buiten zijn schuld geen gebruik van kan maken.

Artikel 13 Herkansing en herexamen

1.
 - a. een kandidaat die examen vwo, havo, vmbo aflegt, heeft het recht aan 1 of meer herkansingen voor het schoolexamen deel te nemen;
 - b. het aantal herkansingen per leerjaar bedraagt minimaal 1 van het totale aantal herkansbare toetsen. De school bepaalt, met inachtneming van dit minimum, het aantal herkansingen per leerjaar en de school bepaalt onder welke voorwaarden deze herkansingen kunnen worden afgelegd. Dit aantal herkansingen en de geldende voorwaarden worden vermeld in het PTA van dit jaar;
 - c. in bijzondere gevallen kan de directeur extra herkansingen toekennen.
2.
 - a. als een kandidaat voor enig onderdeel van het schoolexamen aan een herkansing deelneemt, wordt bij de bepaling van het eindcijfer voor het schoolexamen voor het desbetreffende vak de hoogste van de beoordelingen meegeteld;
 - b. Binnen de door zijn school in het PTA gestelde voorwaarden moet de kandidaat een herkansing zelf tijdig aanvragen;
 - c. de directeur bepaalt, zo nodig na overleg met de examinerator van het desbetreffende vak, op welk tijdstip de herkansing voor een bepaald onderdeel van dat vak zal plaatsvinden. Dit tijdstip wordt zo snel mogelijk aan de belanghebbende kandidaten meegedeeld.
3.
 - a. onverminderd artikel 12 lid 2 en artikel 13 lid 1 en 2, kan de kandidaat die examen vmbo, havo of vwo aflegt een vak, waarin alleen een schoolexamen wordt afgelegd, opnieuw afleggen middels een herexamen indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan zes;
Het aantal af te leggen herexamens wordt door de school bepaald. Dit aantal herexamens wordt vermeld in het PTA. Het herexamen omvat door de directeur aangegeven onderdelen van het examenprogramma. Deze bepaling is niet van toepassing op vakken waarvan het centraal examen om veiligheids- en gezondheidsredenen voor alle leerlingen (bijvoorbeeld als gevolg van de corona crisis) vervalt.
 - b. de directeur stelt vast hoe het cijfer van het in het vorige lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak;
 - c. Artikel 13 lid 1 tot en met 3 zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de kandidaat die deeleindexamen aflegt.
4. Artikel 3.15 van het Uitvoeringsbesluit WVO is van toepassing.

Artikel 14 Belemmeringen en geschillenregeling

1. Indien een kandidaat tijdens de afname van een onderdeel van het schoolexamen meent te worden benadeeld door belemmeringen zoals het uitvallen van een koptelefoon bij een luistertoets of een onjuiste vraagstelling in de opgaven, dient hij dit onmiddellijk te melden bij de surveillant.

2. Na melding aan de surveillant respectievelijk de leraar/examinator worden na eventueel onderzoek zo nodig maatregelen getroffen.
3. Een kandidaat die het niet eens is met de getroffen maatregelen dan wel om andere redenen het niet eens is met de gang van zaken bij een bepaald onderdeel van het schoolexamen, kan binnen twee schooldagen schriftelijk bezwaar indienen bij de directeur.
4. De directeur doet uiterlijk vijf dagen⁴ na de indiening uitspraak, nadat hij alle betrokkenen heeft gehoord. Hij stelt onverwijld de desbetreffende kandidaat schriftelijk op de hoogte van zijn uitspraak, onder vermelding van de mogelijkheid tot beroep bij de Commissie van Beroep als bedoeld in artikel 6, lid 9, 10 en 11 van dit reglement. Dit beroep moet worden ingesteld binnen vijf dagen⁵. Tevens stelt hij de examinerator op de hoogte.

Artikel 15 Uitsstel

Uitsstel voor het maken van onderdelen van het schoolexamen om andere redenen dan ziekte kan uitsluitend in bijzondere gevallen worden verleend. Onverminderd blijft dan artikel 12 lid 2 geldig. Verzoeken daartoe worden zo spoedig mogelijk ingediend bij de examencommissie. De directeur beslist op dit verzoek.

Artikel 16 Vervanging directeur

Ten aanzien van de door de directeur te nemen beslissingen kan hij zich laten vervangen, behalve door personen die lid zijn van de examencommissie.

Hoofdstuk 4 Regeling van het Centraal Examen

Artikel 17 Centraal examen

1. Het centraal examen wordt afgenomen conform het bepaalde in de paragrafen 3, 4 en 5 van hoofdstuk 3 van het Uitvoeringsbesluit WVO.
2. Het bevoegd gezag kan een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen. Hetgeen is bepaald in de paragrafen 3, 4 en 5 van hoofdstuk 3 van het Uitvoeringsbesluit WVO is van toepassing.

Artikel 18 Organisatie van het centraal examen vwo, havo, vmbo TL en GL

1. Kandidaten kunnen alleen eindexamen doen in vakken waarvan zij het schoolexamen hebben afgerond.
2. Voor aanvang van het centraal examen maakt de directeur aan de kandidaten de eindbeoordelingen/cijfers van het schoolexamen en, voor zover van toepassing, het profielwerkstuk, bekend.

⁴Als de laatste dag van deze termijn op een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag valt, wordt de termijn verlengd tot en met de eerstvolgende dag die niet een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag is.

⁵ Zie noot 4

Artikel 19 Verhinderings bij centraal examen vwo, havo, vmbo TL en GL

1. Indien een kandidaat om een geldige reden ter beoordeling van de directeur is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak aanwezig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen op ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de desbetreffende staatsexamencommissie zijn examen te voltooien
3. Om hetgeen onder lid 2 van dit artikel is beschreven in gang te zetten, meldt de kandidaat zich zo spoedig mogelijk bij de directeur met het verzoek om in het derde tijdvak ten overstaan van de desbetreffende staatsexamencommissie zijn examen te voltooien. De directeur is verantwoordelijk voor het regelen van tijdige aanmelding van de kandidaat via de juiste procedure en het verstrekken van alle benodigde informatie.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatsexamencommissie het resultaat mee aan de directeur.

Artikel 20: organisatie van de digitale flexibele eindexamens⁶

1. Indien de kandidaat bij een zitting met wettige reden afwezig was, bepaalt de directeur op welk moment de zitting wordt ingehaald.
2. Indien de afnamecondities van een examen een adequate beoordeling onmogelijk maken, kan de directeur contact opnemen met de inspectie. De inspectie kan dan besluiten dat het werk ongeldig wordt verklaard (wordt beschouwd als niet gemaakt) en niet wordt beoordeeld. De kandidaten die aan deze sessie deelnamen, hebben dan het recht de betreffende sessie opnieuw te maken / in te halen.
3. Het definitieve rooster voor CE en CSPE wordt uiterlijk twee weken vóór de afname schriftelijk door de directeur aan de kandidaten meegedeeld.
4. In een noodgeval kan worden besloten dat digitale flexibele CE's op papier worden gemaakt. In dat geval wordt dit zo spoedig mogelijk door de directeur, diens vervanger of de examensecretaris aan de betrokken leerlingen en hun ouders/verzorgers bekendgemaakt.⁷
5. In afwijking van de papieren CE's zijn de opgaven na afloop van het digitale flexibele eindexamen niet ter beschikking van de kandidaat. Bij het verlaten van de examenzaal mogen bovendien geen examendocumenten (zoals bijv. kladpapier) worden meegenomen.
6. Het CSPE kent een tweede beoordelaar, aangewezen door de directeur.
7. Bij de flexibele en digitale centrale eindexamens voor BBL en KBL wordt de tweede correctie uitgevoerd door een andere docent, aangewezen door de directeur.
8. Tijdens de inzage van een gemaakt digitaal flexibel eindexamen mogen geen aantekeningen worden gemaakt.

⁶ (CE's op de niveaus BBL en KBL, en CSPE's op de niveaus BBL, KBL en GTL)

⁷ Als de school hiervoor kiest: goed vastleggen op grond waarvan en door wie de keuze wordt gemaakt. Verder de bepaling vastleggen dat het definitieve rooster tijdig (vóór een door de directeur in samenspraak met de examencommissie te bepalen datum) door de directeur schriftelijk aan de kandidaten wordt meegedeeld

9. Voor kandidaten bestaat de mogelijkheid tot inzage, maar omdat de opgaven na de afname niet openbaar zijn, moet inzage plaatsvinden in een besloten zitting. De kandidaat krijgt desgewenst inzage in de vragen, het correctievoorschrift/antwoordmodel, zijn eigen werk en de scores die per vraag zijn toegekend.

Artikel 21 Regels omtrent het centraal examen

1. De directeur, diens vervanger of de examensecretaris zorgt ervoor, dat de opgaven van het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van het examen waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd.
2. Voor de aanvang van elk examen controleert de directeur, de examensecretaris, of de door hem aangewezen vervanger, of elke kandidaat aanwezig is.
3. De directeur van de school draagt er zorg voor dat in elk lokaal of examenruimte waar het werk gemaakt wordt, tenminste twee toezichthouders aanwezig zijn.
4. Na het openen van de pakketten met opgaven mag geen enkele mededeling over het werk aan de kandidaten worden gedaan, tenzij mededelingen door het CvTE aan de school zijn verstrekt.
5. Zij die bij het examen toezicht houden, maken over het verloop van het examen een proces-verbaal op.
6. Bij de aanvang van het examen worden de zich op de pakketten bevindende en daarvoor aangewezen gegevens door de directeur of diens vervanger opgelezen. Nadat deze gegevens in orde zijn bevonden, opent hij de pakketten in tegenwoordigheid van de kandidaten. Indien niet alle kandidaten in één examenruimte kunnen worden geplaatst, geschiedt het openen in één van de voor dit examen bestemde lokalen.
7. Onmiddellijk na het openen van de pakketten, worden de opgaven uitgedeeld en heerst er stilte.
8. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de examenzitting tot het examenlokaal worden toegelaten. Hij levert het werk in uiterlijk op het aangegeven eindtijdstip van deze examenzitting.
9. Gedurende het eerste uur van de examenzitting mogen de kandidaten het examenlokaal niet verlaten. Evenmin is dit het laatste kwartier van de examenzitting toegestaan.
10. Gedurende het examen worden de opgaven niet buiten de examenlokalen gebracht.
11. Indien de minister nadere richtlijnen ten aanzien van de in het voorgaande lid aangegeven handelwijze verstrekt, dan wordt gehandeld naar deze richtlijnen.
12. Het werk wordt met een pen met onuitwisbare blauwe of zwarte inkt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school, tenzij door de commissie belast met de vaststelling van de opgaven ander papier verstrekt wordt. Dit geldt ook voor kladpapier.
13. De kandidaat vermeldt zijn naam en examennummer op het verstrekte papier.

14.
 - a. op het gebruik van boeken en andere hulpmiddelen is de voor het betreffende schooljaar vastgestelde Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens van toepassing;
 - b. het meenemen in het examenlokaal van andere dan de toegestane boeken en andere hulpmiddelen, is verboden;
 - c. in het examenlokaal mogen geen jassen en tassen, horloges en/of andere dan toegestane elektronische hulp- of communicatiemiddelen worden meegenomen. Op de tafels mogen geen etuis en geen hoezen van rekenmachines aanwezig zijn.
15.
 - a. gedurende het examen is het de kandidaat niet toegestaan zich zonder toestemming van degenen die toezicht houden, het examenlokaal te verlaten;
 - b. een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de directeur of de door hem aangewezen vervanger of de kandidaat het werk mag hervatten. Indien dat zo is, kan de gemiste tijd aan het eind van de zitting worden ingehaald. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, meldt de directeur het voorval bij de Inspectie van het Onderwijs, onder meezending van het examenwerk van de betreffende kandidaat. Als de Inspectie van het Onderwijs beslist dat het gemaakte werk ongeldig is, mag de kandidaat in het tweede tijdvak dan wel het derde tijdvak van het centraal examen in het gemiste (onderdeel van een) vak opnieuw examen doen.
16. De kandidaat levert zijn werk in bij een van de toezichthouders. Daaraan voorafgaand kan de betreffende toezichthouder de kandidaten vragen elke pagina van het door hen in te leveren werk te nummeren en te paraferen. Aan het eind van de zitting controleert een van de toezichthouders of alle kandidaten hun werk hebben ingeleverd.
17. Voor aanvang van het examen worden de kandidaten nadrukkelijk opmerkzaam gemaakt op de voorschriften vastgelegd in dit examenreglement.
18. Indien een onregelmatigheid als bedoeld in artikel 6 wordt ontdekt na afloop van het schriftelijk examen, kunnen de directeur en de betrokken examiner(en) gezamenlijk de kandidaat het diploma en de cijferlijst onthouden of kunnen zij bepalen dat aan de betrokken kandidaat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen.
19. Indien de directeur en de examiner(en) besluiten een nieuw examen te laten afleggen, dient dit te geschieden door verwijzing naar het tweede of derde tijdvak.
20. Aan het einde van de zitting blijven de kandidaten zitten, totdat een toezichthouder het sein geeft om op te staan en het examenlokaal te verlaten.

Artikel 22 Correctie centraal examen

1. De directeur, diens vervanger of de examensecretaris doet het gemaakte werk van het centraal examen met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en met het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examiner in het desbetreffende vak.
2. De examiner beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen, zoals vastgelegd in de Wet College voor toetsen en examens, toe. De examiner zendt het beoordeelde werk aan de examensecretaris.

3. De examensecretaris draagt er in opdracht van de directeur zorg voor dat de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de correctievoorschriften en het proces-verbaal toekomen aan de betrokken gecommiteerde.
4. De gecommiteerde beoordeelt het werk onder toepassing van de regels voor het bepalen van de score.

Hoofdstuk 5 Uitslag, Herkansing en Diplomerings

Artikel 23 Vaststelling score en cijfer centraal examen en eindcijfer eindexamen

A. Vaststelling score en cijfer centraal examen

1. De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
2. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de score, bedoeld in het eerste lid, en met inachtneming van de regels, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel e, van de Wet College voor toetsen en examens.

B. Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond. Dit betekent dat alleen naar boven wordt afgerond als het eerste cijfer achter de komma een 5 of hoger is.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is afgenomen en niet tevens een centraal examen, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

Artikel 24 Vaststelling uitslag

1. De directeur en de examensecretaris stellen in geval van een eindexamen de uitslag vast met inachtneming van het bepaalde in de paragrafen 4 en 5 van hoofdstuk 3 van het Uitvoeringsbesluit WVO.
2. De directeur en de examensecretaris stellen uit alle eindcijfers van de vakken waarin de kandidaat examen heeft afgelegd een lijst op, zodanig dat de op de lijst vermelde vakken een eindexamen vormen als bedoeld in de paragrafen 1 en 8 van hoofdstuk 3 van het Uitvoeringsbesluit WVO dat voldoet aan het bepaalde in de artikelen 3.34 en 3.35 van het Uitvoeringsbesluit WVO.
3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen, betrekken de directeur en de examensecretaris het eindcijfer van één of meer vakken niet bij de bepaling van de uitslag, na de kandidaat in de gelegenheid te hebben gesteld te worden gehoord.

Artikel 25 Herkansing centraal examen

1. Het recht op herkansing is vastgelegd in de artikelen 3.37, 3.38 en 3.39 van het Uitvoeringsbesluit WVO.
2. De kandidaat die van het in lid 1 genoemde recht gebruik wenst te maken, stelt de directeur hiervan voor een door de directeur te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis.
3. De planning van de herkansingen van de digitale flexexamens wordt per school in het PTA geregeld.

Artikel 26 Diploma en cijferlijst

1. Onze minister stelt het model van de cijferlijst vast.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een volgens welomschreven voorschriften ingevulde cijferlijst uit.
3. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van de staatsexamencommissie, een diploma uit, waarin het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
4. Indien op grond van artikel 3.47 van het Uitvoeringsbesluit WVO het judicium cum laude wordt toegekend, wordt dit op het diploma vermeld.
5. De directeur en de examensecretaris tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

Hoofdstuk 6 Overige Bepalingen

Artikel 27 Afwijkende wijze van examineren

1. Op advies van de examencommissie kan de directeur toestaan dat een examenkandidaat op grond van zijn handicap of ziekte het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. Artikel 3.54 van het Uitvoeringsbesluit WVO is van toepassing.
2. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. Artikel 3.54 en 3.55 van het Uitvoeringsbesluit WVO zijn van toepassing.

Artikel 28 Aanvullend reglement

1. De directeur van de school kan een aanvullend reglement opstellen dat geacht wordt deel uit te maken van dit examenreglement. Dit aanvullend reglement bevat aanvullende voorschriften en informatie ten behoeve van allen die betrokken zijn bij het examen dat wordt afgenomen door de school. Deze voorschriften mogen niet in strijd zijn met het Examenbesluit noch met dit reglement, voor zover dat wel het geval is prevaleren de hiervoor genoemde regelingen.

Artikel 29 Bewaren examenwerk

1. Het werk van het schoolexamen en het centraal examen van de kandidaten worden gedurende zes maanden na vaststelling van de uitslag van het centraal examen bewaard door de directeur en ligt ter inzage voor belanghebbende. Voor zover examenwerk in het leerlingvolgsysteem van de school wordt opgeslagen, is dit eveneens gedurende 6 maanden na vaststelling van de uitslag ter inzage voor belanghebbende en wordt dit (op grond van artikel 6 bekostigingsbesluit WVO) gedurende 5 jaar na vaststelling bewaard. Na afloop van genoemde periodes wordt het werk vernietigd, met uitzondering van het school- en centraal examenwerk van leerlingen die gezakt zijn.
2. Onverminderd het bepaalde in lid 1 van dit artikel, draagt de directeur er zorg voor dat een volledige set van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

Artikel 30 Inzagerecht gemaakt centraal schriftelijk eindexamenwerk

Een kandidaat heeft het recht om een gemaakt examen (CE1) of herexamen / herprofilering (CE2 of CE3) in te zien. Ten aanzien van deze inzage gelden de volgende afspraken:

1. Inzage is alleen mogelijk nadat de normering voor het CE1 en/of CE2, CE3 bekend is;
2. De kandidaat die van zijn inzagerecht gebruik wil maken, maakt dit uiterlijk 5 dagen⁸ nadat de normering voor het CE is vastgesteld schriftelijk kenbaar aan de examensecretaris of diens vervanger, onder vermelding van het examen/de examens die de kandidaat wil inzien;
3. De inzage heeft betrekking op de examenopgave(n), het correctievoorschrift en het gemaakte examenwerk;
4. De inzage vindt uitsluitend plaats op school, in aanwezigheid van de examensecretaris of diens vervanger. Als de kandidaat minderjarig is, is ook ten minste één wettelijk vertegenwoordiger van de kandidaat aanwezig;
5. Als de meerderjarige kandidaat dit wenst, vindt de inzage plaats in aanwezigheid van diens ouder(s)/verzorger(s);
6. De school bepaalt in overleg met de kandidaat op welk tijdstip het examen mag worden ingezien.
7. Als de kandidaat tijdens de inzage de beoordeling wil bespreken, dan stopt het gesprek met de vakdocent en zet de examensecretaris de inzage voort.

Artikel 31 Procedure naar aanleiding van geschil na inzage van gemaakt centraal schriftelijk eindexamenwerk.

Als de kandidaat na inzage van mening is dat er een aanwijsbare fout is gemaakt bij de correctie van zijn eindexamenwerk, geldt het volgende:

1. Uiterlijk vijf dagen⁹ nadat de onder artikel 30 vermelde inzage heeft plaatsgevonden, kan de kandidaat de vermeende fouten schriftelijk en beargumenteerd kenbaar maken aan de examensecretaris of diens vervanger, die ervoor zorgdraagt dat ook de directeur wordt geïnformeerd.
2. Op verzoek van de directeur bepaalt de examinerator (dit is de eerste corrector), op basis van de argumenten van de kandidaat het betreffende onderdeel van het centraal-examenwerk en de eraan toegekende score opnieuw, waarbij hij/zij bepaalt of de beantwoording van de vraag mogelijk in aanmerking komt voor een andere beoordeling. Indien daarvan naar het oordeel van de examinerator geen sprake is, wordt de initiële beoordeling niet gewijzigd. Indien daarvan naar het oordeel van de examinerator wel sprake is, is lid 3 van toepassing.
3. De examinerator neemt contact op met de gecommiteerde (dit is de tweede corrector), deelt de schriftelijke onderbouwing van de kandidaat, voorzien van de opvatting waarom de examinerator hierin aanleiding ziet de score te heroverwegen. Op basis van deze voorbereiding overleggen de examinerator en de gecommiteerde met elkaar. Dit overleg leidt tot één van de volgende uitkomsten:

⁸ Zie noot 4.

⁹ Zie noot 4

- a. Er is overeenstemming tussen examinator en gecommiteerde over het wijzigen van de initiële beoordeling, met als gevolg dat het totaal aantal behaalde punten en daarmee het voor het werk behaalde cijfer wordt aangepast;
 - b. Er is overeenstemming tussen examinator en gecommiteerde dat de initiële beoordeling niet wordt gewijzigd en/of dat de aangepaste beoordeling niet leidt tot wijziging in het totaal aantal behaalde punten voor het werk;
 - c. Er is geen overeenstemming tussen examinator en gecommiteerde.
- 4. De uitkomst van het onder 3. beschreven overleg wordt schriftelijk vastgelegd en zo spoedig mogelijk door de examinator toegezonden aan de directeur met afschrift aan de gecommiteerde. Wanneer:
 - a. het doorlopen van deze procedure niet leidt tot wijziging in het totaal aantal behaalde punten voor het werk, deelt de directeur deze uitkomst schriftelijk en gemotiveerd met de kandidaat.
 - b. het doorlopen van deze procedure leidt tot een wijziging van het aan het examenwerk toegekende cijfer en eventueel de uitslag van het gehele examen, deelt de directeur deze uitkomst schriftelijk en gemotiveerd met de kandidaat en draagt hij er zorg voor dat DUO/Examendiensten en de Inspectie van het Onderwijs hiervan op de hoogte worden gesteld.
- 5. Als de uitkomst zoals beschreven onder lid 3c. zich voordoet, wordt de kandidaat hierover schriftelijk geïnformeerd en wijzen de directeuren van zowel examinator als gecommiteerde, in overleg met elkaar, twee andere ter zake bevoegde en vakbekwame correctoren aan om het betreffende examenwerk opnieuw te beoordelen. Beide correctoren stellen in onderling overleg de score op. Dit kan ook een lagere of hogere score zijn dan het eerder behaalde resultaat. De uitkomst van dit overleg wordt schriftelijk vastgelegd en binnen 14 dagen nadat de uitkomst onder 3c. bekend is geworden, toegezonden aan de directeur van de school waar de kandidaat is ingeschreven, met afschrift aan de oorspronkelijke gecommiteerde. Wanneer de oorspronkelijke corrector en de oorspronkelijk gecommiteerde de score van deze bevoegde en vakbekwame correctoren onderschrijven, is lid 4 van dit artikel van toepassing.
- 6. Wanneer de onder 5. beschreven interventie er niet toe leidt dat alsnog overeenstemming wordt bereikt tussen de oorspronkelijke corrector en oorspronkelijke gecommiteerde,
 - a. wijzigt de directeur de oorspronkelijk aan het examenwerk toegekende score en het daarop gebaseerde cijfer niet, en
 - b. draagt hij er zorg voor dat DUO/Examendiensten en de Inspectie van het Onderwijs hiervan op de hoogte worden gesteld, waarbij de Inspectie van het Onderwijs wordt voorgelegd of de tot dan toe gevolgde procedure aanleiding vormt een onafhankelijke derde en tevens bindende correctie uit te voeren. De beslissing hierover is aan de Inspectie van het Onderwijs.

Artikel 32 Spreiding voltooiing eindexamen

1. Artikel 3.56 van het Uitvoeringsbesluit WVO is van toepassing.

Artikel 33 Slotbepaling

1. Bepalingen van dit reglement mogen niet in strijd zijn met het Uitvoeringsbesluit WVO 2020. Het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en overige van toepassing zijnde wet- en regelgeving gaan prevaleren.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 6 lid 9, 10 en 11 van dit reglement beslist in alle gevallen, waarin noch het Uitvoeringsbesluit WVO noch dit Examenreglement voorziet, het college van bestuur van Stichting BOOR (Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam).

Dit reglement bestaat uit 22 pagina's.

